Ն· 2234 | 1892 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 31 ՇՈՒՐԱՄ ԷՐԹԷՈՒ | 1310 ԲԼԳԻ ԵՒԼ ԱԽԻՐ 22 | ՄԷԿԻՑԷՆՃԻ ՍԻՆԻ

20 ԲԱՐԱ

# ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ՏԻՏԱԹԼԱՐԸ

| | 12 պլէթ | 6 պլէթ | 3 պլէթ |
|---|---|---|---|
| ՍԹԱՄՊՈԼ | 140 ղ· | 70 ղ· | 40 ղ· |
| ԹԱՇՐԱ | 200 » | 100 » | » |

Մէջիտիկէ 20 ղրուշան

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتياز: جيوه لكيان}

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՏԻՏԱԹԼԱՐԸ

1/ինսի, 2ինսի վէ 3/ինսի սահիպէ ղ· 5
4/ինսիւ սահիպէ 11/ի 10բ. հս. » 3
Մէկվատար Նաֆիսյա տարի պէնտէր մէճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իտտէ օլունմայաճագ։

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 ձիվէլէկեան մախթապասընտա տրը։ Քեսգինի մէվատտ հազրընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ մուրաճաաթ օլունա։


## ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պերլինտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Բրուսիա Մէճլիսը մէպուսանը էվվէլքի կիւն քիչատ օլընըպ, գրաաթ օրընան Նուէթգը գրալիտէ, 1891-92 սէնէսի աչըզը 42 միլեոն օլուպ պիր իսթիգրազ իլէ գաբաթրլաճաղը, վէ սէնէի հազրէ իչիւն պունտան տահա էյի նէթիճէ զայրը միւճքին օլըզը, վէ լաքին անվալը մալիյէնին մուճիպը էնտիչէ օլմայրպ, պազը թասարրուֆաթ իճրաաը լազըմ կէլտիկի պիտիրիտիչ տիր։ Նուխթը մէզքիւրտէ պէյան օլընաբըլնա կէօրէ, վէրկիլէրին իսլանը հազգընտա մէճիսէ 3 լայիհա, վէ պիրի հուզուզը ինթիխապա տարի օլարագ տիկէր պազը լայիհալար արզ օլընաճագ տրը։ Նուէթգը գրալիտէ բօլիթիգաի պէյնէտտիւէվէ հազգընտա հիչ պիր ֆիգրա եօգ տրը։

---

Էվվէլիսի կիւնքի Թարիխլէ Վիէննատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, չէհրը մէզքիւրտէ աթիտէքի ռէսմի ֆիգրա նէյր օլընմըշ տրը.

«Վիէննա գասինէթօսընըն՝ Աւսթրիա վէ Իթալիա պէյնինտէ միւնազրտա ատանամէնին սուրէթինի ռէսմէն Բաբայա թէպլը էյլէտիկնէ, վէ մէզքիւր ատանամէտ ֆիրսաթ տիւչտիկի թազտրտէ Իթալիա իլէ Բաբա պէյնինտէ պիր իթիլաֆ հուսուլէ կէթիրմէյէ Աւսթրիա հիւքիւմէթինին միւթահհիւտ պուլընըզը միւէյյէն պիր մատտէի մախսուսէ մէվճուտ օլարընա տտիր Տէյլէ Գրէֆիլ կազէթասընըն վէրտիկի հավատիս կէրէք էսասա վէ կէրէք թէֆերրուաթճա պիսրլ ու էսաս տրը։»

---

Լօնտրատան պաթէլէկրաֆ իչար օլընտրընընա կէօրէ, ալտիր.նայտմբերին 9ընը կիւնիւ լօրտ չէհր էմինինին զիյաֆէթինտէ լօրտ Ռիմպէրլէյ պիր նուէթ խրատ խտէրէք, ինկիլթէրա հիւքիւմէթինին էճնէպի տէվլէթլէր իլէ օյան միւնասէպաթը զայէթ տօսթանտ վէ մուճիպը խօշնուտի պիր հալտէ օլարընը, վէ Ռուսիա իլէ օյան Բամիր մէսէլէսինին պիր թահտիրը հուտուտ վասթասընյա սուրէթը տօսթանտէտ հալլ ու թէսվիյէ օլընաճաղը մէմուլ պուլընտրընը վէ օրպապտէքի միւզաքէրաթա պաշլամընը խուսուսկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

---

Վիէննատան եազըլարընընա կէօրէ, Աւսթրիա իլէ Իթալիա պէյնինտէ միւնազրտա թիճարէթ ահտնամէսինտէ, Աւսթրիայա չարապ իսթալինէ տտիր օյան մատտէտէն տօլայը զուհուր իտտէն իսթիկրազը թէսվիյէսի իչիւն թարաքէյն պէնինտէ ախիրէն պաշլամընը օյան միւզաքէրաթ մուճիպը խօշնուտի պիր սուրէթտէ խիթամ պուլմընը տրը։

---

Լօնտրատա չէհր էմինի լօրտըն ալտգ. նոյ. 9տա քէչիտէ իթիտիկի զիյաֆէթը պէնդվէյէտէ նէ ռէիսը վիւքէլա Մ. Կլատսթոնընը վէ նէ խարիճիյէ նազիրը լօրտ Ռոզպէրիին հազիր պուլընմասընգաբը մալիւմ օլուպ, պաշլըճա ռէիսը վիւքէլանընը զիյաֆէթը մէզքիւրտէ հազիր պուլընարագ կիւնիւն տահիլի վէ խարիճի բօլիթիգասը հազգընտա պիր նուէթգ խրատ իթմէսի միւթատէն իքէն, նէ Մ. Կլատսթոն վէ նէ լօրտ Ռոզպէրի պուլընմայըպ տա Հինտիստանա ումուրը նազիրը լօրտ Ֆիմպերլէյին՝ օրատա հէյէթը վիւքէյա իճրաի վէքալէթ իթմէսի՝ Ինկիլթէրա թարիխնտէ հէման հիչ վուգու պուլմամըշ պիր վագտա օլարընտան, պունա թէվթուրէն պէր վէճին աթի պիր մանա վէրիլիր։ Շէօյլէ քի, վագտա Մ. Կլատսթոն՝ իսթիխարըզընա մէպնի հէքմէտէրին թավսիյէսի իլէ զիյաֆէթը մէզքիւրէյէ կիթմէմիշ իսէ տէ, միւշարէյէյին հէրինէ լօրտ Ռոզպէրի կիսիպ նուէթգը միւթասը խրատ իտէպիլիր իտի։ Հալ պու քի պու նուէթտա գապինէթօնընը էգճիմէտ Իրլանտա բօլիթիգասը հազգընտա մալիւմաթ վէրիլմէսի լազըմ կէլիպ, լօրտ Ռոզպէրի իսէ՝ սաղլըգատկէանտան պուլընմասը հասէպիյէ պէօյվէ պիր չէյէ մէճպուր օլմազ, ճանի իրլանտա մէսէլէսի հազգընտա պէյանը ըէյ իթմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլընմագ իսթէյէճէկինտէն, իրէթ պու սէպէպէ մէպնի Ինկիլթէրրա խարիճիյէ նազիրը լօրտ Ռոզպէրի՝ լօրտ չէհր էմինինին սէնէլիք զիյաֆէթինտէ Մ. Կլատսթոնա իճրաի վէքալէթ իթմէքտէն գաչընմըշ տրը։

---

Պերլինտէն եազըլարընընա կէօրէ, ինգիլիզնցա խասթալըզը՝ չէհրը մէզքիւրտէ եէնիտէն պաշ կէսթէրմիշ, վէ կէչէն սայր կիւնիւ 11 քիչի մէզքիւր խասթալըզա թէթիւրմըշ տրը։ Խասթալրզ՝ խաֆիֆ սուրէթտէ իճրաի հիւքմ իտէյօր իմիշ։

## ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի Սէլամլըզ ալայը՝ Համիտիյէ ճամիսինտէ վուգու պուլուպ, խիթամընտա սուտուր իտէն իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ, ասաքիրը Շահանէ թարաքընտան միւքէմմէլ պիր ըէսմը կէչիա իճրա օլընմըշ տիր։

Սէլամլըզ ըէսմինի սէյր ու թէմաշա իչիւն ինկիլթէրրա սէֆիրի վէ պաշ թէրճէմանը վէ աթաչէ միլլէթէրի, Ռումանիա սէֆիրի վէ պաշ թէրճէմանը վէ Ֆրանսա աթաչէ միլլէթէրի՝ Մապէյն իթթիսալինտէքի քէօշքտէ, վէ Ավսթրիա վէ Իթալիա սէֆարէթէրէրինին մայէթ վաբօրրարը գօսմնտան վէ զապրթանը, Ազարեան ժօզէֆ էֆէնտի, Բարիզտէ նէյր օլընան Օրէ՝ կազէթասընըն սահիպի Մ. Նիգօլա Նիգօլաիտի, ֆէնէրլէր միւտիրի Մ. Գօյաս վէ 60 գատար էճնէպի սէյյահինը միւթէպէրէսի՝ տարէի մախսուսէտէ հազը պուլընարագ պիրվասրթա մազհարը իլթիֆաթը հազրէթը Բատիշահի օրմըշլար տրը։

### ԲԷՍՄԻ

Տիւնքի ճումա կիւնիւ Սէլամլըզ ըէսմը ալխինտէն սոնրա, էվվէլ Ինկիլթէրա սէֆիրը քէպիրի էսալէթլու Սըր Գլադֆօրա վէ սոնրա Ռումանիա սէֆիրի էսալէթլու Մ. Միթիլինէու ճէնապլէրի՝ սուրէթը զայրը ըէսմիյէտ հուզուրը չէվքէթմէվճուրը հազրէթը Բատիշահտէ չերէֆը մէսուլա նալ օլմուշ տրը։

— Մաէթթէէսսիւֆ ալտըզմըզ խապէրէ կէօրէ, Շէհր Լամնի տէվլ. Բրտվան բաշա հազրէթլէրի՝ պիր իքի կիւնտէն պէրու խասթա եաթմագտա պուլընմալարը հասէպիյլէ մագամը ալիլէրինէ կիտէմէմէքտէ օյարգլարը կիպի, տիւնքի Սէլամլըզ ըէսմինտէ տախի հազը պուլընամըշլար տրը։

—Ինկիլթէրա խարիճիյէ նազիրը՝ նը վալիտէսի տիւշէս տը Գրիվէնտէ իքրամէն կէչէն բազար ագշամը Մապէ ֆինը Հիւմայունտա քէշիտէ պույրըլան զիյաֆէթտէ Պանգը Օսմանի միւտիրը ումումիսի Սըր Էտկար Վինսընթ իլէ զէվճէսի Մատամ Հէլէն Վինսընթ տախի հազը պուլընը, զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ մումիսիլէյհա Մատամ Հէլէն Վինսընթա եէտը Հիւմայունլարը՝ զայէթ գէյմէթտար պիր պըրլանթա իհտա ու իհսան պույուրմըշլար տրը։

—Կէչէնտէ պիրա միւտտէթ թաթիլ գըրընմըշ օլան ըէֆիֆիմիզ Սոֆէն կազէթասընըն եէնիտէն նէյրի հազգընտա միւսաատէի Սէնիյէ էրզան պույրըրմըշ օրմաղա, մէզքիւր կազէթանըն պու կիւն նէյր օլունտըզը՝ չէյմը մէմնունիյէթլէ կէօրիւրմիշ տիր։

—Սուրիա վիլայէթինտէ Շամ ճիվարընտա մէսքիւն աշիրէթ ըէսլերինտէն պիր չէյ՝ ֆամիլիտտը էֆիրատընտան պիր տէլիդանըզը Աշիրէթ Մէքթէպինէ գօյմագ իւզրէ ըէֆիգագաթընտա աշիրէթ խալգընտան 6 քիչի վէ 5նճի օրտու գապրթանընտան պիր զաթ պուլընտըզը հարտ կէչէն սայը կիւնիւ Լօյտ գումբանեասընըն Էրէուլ վաբօրրայա Տէրսաատէթէ կէմիշ, վէ մումանիլէյհ՝ իրսալ գէլընան 6 չիֆթէ պիր գայրգլա վաբօրտան գարայա չէգարըրմըշ տրը։

Շէյլը միւմանիլէյհ՝ խաքիբան Շահանէյլէ արզ ու թագտիմ՝ օյընմագ իւզրէ ճիկնը ալէատէն 6 ըէս տէ ան կէթիրմիշ տիր։

—Պիթլիս վիլայէթինտէ կինճ սանճաղլյա գապարընտա շիմտիյէ գատար մէհաքիմը նիզամիյէ թէչքիլ օլընմամասընա վէ օրարար էհալիսինին տավարը վուգուխնտէ Մուշ սանճաղը մէհաքիմը նիզամիյէսինէ միւրաճաաթա կիւճլիք չէքմէքտէ օրմարընընա մէպնի, օրարտա տախի պիրեր մահքէմէի նիզամիյէ թէէսսիսնէ պիլիսթիյզան իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր։

—Մաթպուաթը խարիճիյէ սէրխալիֆէսի Բանճիրի պէյէ ճաբօն իմբէրաթօրը թարաքընտան Թրէզօր Սագրէ (կէնճինէի Մուգատտէսէ) նիշանընընը 1/ինճի բիւթպէսի իհտա գէլընմըշ տրը։

—Վիլայէթլէրտէքի բօլիս էֆրատընընը էլպիսէ վէ սաիրէսինին պիր հալը ինթիզամտա պուլընտըրըլմասը խուսուսը՝ Զապթիյէ Նէզարէթինին իշարբիւզերինէ Տախիլիյէ Նէզարէթինտէն հեր թարաքա էմր ու իշար պույրըլմըշ տրը։

—Մէմուսաթա կէօրէ, Պրուսա շէհրինին կաղ իլէ թինվիրի իչիւն Մ. Պարճիյի թարաքընտան թագտիմ օլընան լայիհա՝ Շուրաի Տէվլէթճէ պազը թասատիլաթա գապուլ օլունմըշ, վէ մումանիլէյհ՝ թասատիլմէը վագտայա ըուկ մուվաֆագաթ կէօսթէրմիշ տիր։

—Պայազիտ սանճաղը ժանտարմա պինպաշընը Հաճի Շիւքրի պէյին՝ զուհուր իտէն զիմմէթը միրիյէսինտէն տօլայը էրզրումա ճէլպիյէ օրատա թէչէքքիլ իտէճէք տիվանը հարպ հուզուրընտա մուհաքէմէ իտիլէճէյի խապէր ալընմըշ տրը։

—Էրզինկեան սապրդ սանտրդ էմինէրինտէն Գէորգ վէ Յովհաննէս էֆէնտիերին ճինայէթի տէրճէճէսինտէ վուգու պուան մահքիմիյէթերինէ տտիր հիւքմը իրամ՝ Շուրաի Տէվլէթի թէմսիլ մահքէմէսինճէ նագզ օրունտրընընան, մումանիլէյհիւմա իլէ սաիր զիմէտխայ օյանլարը էրզրումա վիլայէթի մէճլիսը իտարէսինտէ լիզումը մուհաքէմէերինէ դարար վերիլմիշ տիր։

—Պու կիւնքի Սամսոնտա մաէլմէմանընիյէ օգունմըշ տրը.

«Պենկազի գահթզէսէկեանընա իանէթէն իրսալի միգթէգտի իրատէի Սէնիյէի հազրէթը Բատիշահտէն պուլընան զախիրէտէն պու տէֆա մագամը ճէլիլը Սէրասքէրճէ միւթէպէրանը թիւճճարտան աթուֆ. Ունճեան Աբիկ էֆ. հազրէթէրի թէահհիւտիյէ պէհէր քիլօսը 35 բարայա օյմագ իւզրէ 2000 չուվալ ունըն միւպայեասը թահթը գարարա ալընմըշ տրը։

«Միւշարէյէյհ Աբիկ էֆ. հազրէթէրինին ումուրը խայրիյէտէ եօթէտէն պէրու իպրազը մէկսիրը համիյէթ էյլէմէքտէն պիր ան խալի գարմարգլարը միսիրու, միւպայէա իտիլէն իշպու 2000 չուվալ ունըն պէհէր քիլօսընը զայէթ էհվէն օլարագ 35 բարայա իհտա էյլէմէսինտէն տօլայը պու պապտէ 500 լիրա մէզգտարը պիր թէմէթթիւ վէ մէնֆաաթ հուսուլէ կէմիշ, վէ ալէլ խուսուս քէնտիլէրի տէ 100 չուվալ ուն իհտա վէ իհսան իթմէք կիպի զահթզէտէ կէան հագգարընտա տա պիր մուաֆէնէթը ֆիւթուվէթմէնտանէտ պուլընտըգլարը խապէր ալընմըշ տրը։»

—Նէօրօ» կազէթասընըն սահիպը իմթիյազը Մ. Վութիրաս թարաֆընընան 15 կիւնտէ պիր ատֆա օրմագ իւզրէ 6 սահիֆէյի տիկէր պիր նիւսխէ նէյր իսլամէսի խուսուսընա մումանիլէյհին վագը օյան իսթիտասը իւզէրինէ միւսաատէի Սէնիյէ էրզան պույրըլմըշ տրը։

—Ալթընճը տարէրէ պէյէտիյէ տախիլինտէ իճրաի սէնաաթ իթմէքտէ պուլընան էնտաֆտան ուսուլ վէ Նիզամթը պէյէտիյէյէ մուզայիր հարէքէթտա պուլընանլարտան կէչէն մարտան սէպտ. Նիհայէթինէ գատար 7 այ զարֆընտա 27157 ղ. ճէզաի նագտի ախզ օլընմըշ, վէ միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա 23539 գըյէ էքսիք էքմէք պուլընընըպ զապթ ու միւսատէրէ օլընմըշ տրը։

—Կէչէն յուլիս այընտա Պէյօղլընտա Գալեոնճը Գուլլըընտա Գիւրազ օսգաղընտա պիր սիկլոբթալը խանէյի գաստէն եագմըշ օլմասընտան տօլայը մաղնունէյէհ օյան տավա վէքիլլերինտէն Լազար օղլու Եանգօ էֆ.նին թէվգիֆինէ պու քէրրէ հէյէթը իհմամիյէճէ գարար վերիլմիշ, վէ մումանիլէյհ՝ պու գարարտան խապէրտար օլուր օյմազ Ամինայա կիթմիշ տիր։

—Իզմիր-Այտընը շրմէնտրֆէրինին պիր գամարը՝ Գարաբունար սթասիոնը եագընընտա էօնիտտէն կէչմէք իսթէյէն պիր իսլամ գարրսընը չէյնէլիպ թէլէֆ իթմիշ տիր։

—Պրուսանըն Հասան գարիյէսի էհալիսինտէն Քիւրտ Հաճի Հիւսէյինին խանէսինի ախիրէն մուհաճիր գըյաֆէթինտէ 8-10 քիչի պասըզ մէրգում Հիւսէյին իլէ տամասընը վէ պիր գասընը գուրշուն վէ պուչագա եարալամըշ, վէ պուլրգըլարը ագչէ վէ էշեայը զասպ իլէ ֆիրար իթմիշ օրորգլարընտան, սէրտէսմէյերինէ չըգարըլան թասգիպ գօլարը՝ էշխասը մէրգումէտէն Սիլիսթրէլի Սալիհի մէզքիւր գարիյէ ճիվարընտա գալթ ու թէլէֆ իթմիշլեր տիր։

—Կոնիա նամ Ինկիլիզ վաբօրը՝ Թէրսանէի Ամրէ իչիւն իքի գաման վէ 300 թախթա սայը համիլէն էվվէլքի կիւն Լօնտրատան լիմանընընը զա վիւրուա խաուպ, եիւքիւնիւ պօշալթմագ իւզրէ տիւն սապահ Թէրսանէյէ սուվուլ իթմիշ տիր։

## ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Տիւնքի Էվէնտատա պէր վէճճը ապթի օգունմըշ տրը.

Իսթիգրազը մալիւմ միւզաքէրաթընընը զաթ օլընտրընա տտիր ըէնճէնպիհ կիւնիւ պիր թազմ ըիվայէթլէր զուհուր իթմիշ տիր։ Եանլըշլըզը չիսպէկ օյան մէզքիւր ըիվայէթլէրուն պիրի՝ Սըր Էտկար Վինսընթ թարաֆընտան տէմմէյան օլընան չէրանթ միյանընտա Թիւթիւն Ըէժի չիրքէթի իսթիյազընընը թէմտաը միւտտէթի տախի մէվճուտ օլարընընա տտիր իտի քի, պու խուսուս էսասը մատտէ խարիճինտէ տտիր։

Թէնպէքի Ըէժի չիրքէթինին թախսիսաթը սէնէվիյէսի էսասը իւզէրինէ միւպթէնի օյան պիր իսթիգրազընն չարթլարը միյանընտա չիրքէթը մէզքիւրէնին միւտտէթը իսթիյազը հազգընտա պիր սուրէթը թէսվիյէ հուսուլի մատտէսինին մէվճուտ օրմասը էլզէմ տիր. զիրա Թէնպէքի Ըէմի չիրքէթինին թախսիսաթը դաչ սէնէ իչիւն եարըլաճագ իսթիգրազընն ֆախզ վէ ըէսիւմանինէ գարշըլըգ կէօսթէրիլճէէք խսէ, չիրքէթին իսթիյազ միւտտէթի տախի օ գատար օլմայը տրը։

Մարդիեոր Օշէոնդրալ կազէթասը՝ եալընըզ Թէնպէքի չիրքէթինին սէնէվի թէէտիյէ իթմէքտէ օլարընը 40000 լիրա թախսիսաթ գարշըլըգ կէօսթէրիլէրէք պիր իսթիգրազ ատտ խալմէսի խուսուսընա իրսալէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ օլարընընը, վէ պու «միւզաքէրաթը ճէտտէնին» Թէնպէքի չիրքէթինին միւտիրի Թարաքընտան իճրա օլընաճաղընը պէյան իթմիշ իսէ։

Թէնպէքի չիրքէթի՝ հէնուզ թէչքիլ իթմիշ պիր չիրքէթը սէնայէտ օլուպ, եալընըզ քէնտի թէրագզը վէ թէվէսսիւի մատտէսիյլէ մէշղուլ պուլընմագտա տտիր։

Շիրքէթը մէզքիւրէ՝ խսթիգրազլար միւզաքէրէ իտէճէք հալ ու մէվգիյը հակգ օլմայրպ, ախզ իթմիշ օլարընը խսթիյազա մուգաապլ թէէտիյէսինէ մէճպուր օլարընը վէրկի՝ հիւքմէթը Սէնիյէնին թանրը էմրինտէ պուլընմագտա տտիր, վէ Պապը Ալի՝ մէպնը մէզգուրը քէնտի մագսատինէ խրամէթ իտէպիլէն հէր հանկը պիր քիմսէյէ հէվալէ վէ թախսիս իտէպիլիր։ Իմամ Թէնպէքի չիրքէթինին թախսիսաթընը սէրմայէ հալինէ կէթիրմէք (ֆոնդ) մատտէսի՝ չիրքէթը մէզքիւրէնին ասլա տաիրէի վազիֆէսի տախիլինտէ տէյիլ տիր, վէ պու պապտէ պիլճիմէլէ միւզաքէրաթ պիր պանգա իլէ իճրա օլընմալը տրը։

Մ. Գաուլանընը տա պիր իսթիգրազ միւզաքէրէ իթմէքտէ օլարընը ըիվայէթ օլընմըշ իսէ տէ, պու ըիվայէթ տէ տօզրու տէյիլ տիր։ Մ. Գաուլանընը էլեէմ մէշղուլ օլարընը մատտէ պիսսպէթինին պաչգա պիր իշ օլուպ, մումանիլէյհ՝ ասլա պիր իսթիգրազ միւզաքէրէսի իչիւն հազրլըզը կէօրէրէք Տէյրաատէթէ կէլմէմիշ տիր։ Մ. Գաուլանընը տախի ահվալը հազրլէտէն պէլ իսթիֆատէ մուամէլէի մալիյէյէ կիրէշմէսի միւհիմմիլ տիր. լաքին չիմտիյէ գատար օլ պապտէ հիչ պիր էսէր կէօրիւնմէյօր։

* * *

Տուլունը Ումումիյէի Օսմանիյէ մէճլիսը իտարէսինտէ Ալէման տանիլէր վէքիլի պուլընան Մ. Լինտաուը կէրի չաղրրըլաճաղը ըիվայէթ օլընմըշ իսէ տէ, Պէրլինտէն ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, մէզքիւր ըիվայէթ՝ Նոր Տայլի Ազիէնտէ Զայրոնվ թարաքընտան թէքզիպ օլընմըշ տրը։

## ԱԶԳԱՅԻՆ

Պէյօղլու Ս· Երրորդութիւն քիլիսէսի Քարոզիչ Սրուանձտեանց Դեր. Տ. Գարեգին Սրբազան պիր միւտտէթտէն պէրու միյտէ խասթալընա միւպթէյա օլուպ, պէրաի թէտավի Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ նազլ իտիլմիշ օյմաղա, Բաթրիարգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն բուհանիի մումանիլէյհի օրատա զիյարէթ իթմիշ տիր։

---

Բաթրիարգ վէքիլի ճէվահիրճեան Դեր. Տ. Գաբրիել Ս. վարդապետ եարընքի բազար կիւնիւ Մայր եկեղեցիտէ Գուլտասը Շերիֆ այինինի իճրա իտէրէք, պիր խաչերտեան Պաակերի թագտիս էյլէյէճէք տիր։

---

Պիլա միւտտէթ թաթիլ պուլըրըլմըշ օյան Փոնշ կազէթասընըն պու կիւնտէն իթիպարէն եէնիտէն նէյր օլընմասընա միւսաատէի Սէնիյէներդան պույրըլըրը մաէլմէմնունիյէ խաթիսպար օլընմըշ տրը։

---

Աթըպպաի հազիգատան օրուպ Բարիզ պիր սէյահաթ իճրա ի-

տերէք Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշ օյան Տօգթ. Նուրիճան էֆ.՝ քէլէվվել Բանկալթիտէ վագը Ս. Յակոբ խասթախանէսինին թէպապէթինի տերէօհտէ էյլէմիշ օյտրը մաէլմէմնունիյէ խապէր ալընմըշտրը։

## ԳՕՂԷՐԱ

Բէչթա 11 նոյ.

Զօնպաթ գասապարընտա գօլերա զուհուր իթմիշ տիր։

Պէլգրատ 11 նոյ.

Նոյ. 3ատէն 8է գատար պուբատա 6 վուգուաթ վէ 3 վէֆիյաթ օրուպ, էվվէլքի կիւն հիչ պիր վուգուաթ օրմամըշ տրը։ Սէմէնտիրէատ նոյ. 5ատէն 6յա գատար 2 վուգուաթ վէ 1 վէֆիյաթ օրմուշ տրը։

Գրակուէյվացտա 8 կիւնտէն պէրու հիչ պիր վուգուաթ օրմատըզընտան, չէհրը մէզքիւրընը գօլերատան սալիմ օլարըզը իլան օլունմըշ տրը։

## ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Վիէննա 11 նոյ.

Իմբէրաթօր՝ եէնի Մաճառ գապինէթօսընընը Թէչքիլինէ Մ. Վէքերլէյի մէմուր իթմիշ օրմաղա, միւշարէյէյհ Մ. Վէքերլէ՝ պաչըճա լիպէրալ ֆըրգասընտան պուլընան բօլիթիգա էրպապըլյա ուզլաչտրգտան սոնրա վիւքէյա մէմուրիյէթլէրինին թէվզիինէ տտիր օյան թէքզիֆլէրինի իմբէրաթօրա արզ իթմէք իւզրէ մէմուրիյէթը մէզքիւրէյի տէրէօհտէ իթմիշ տիր։

Բուխարէստ գրալը վէ վէլիհանտը սալը կիւնիւ Վիէննայա միւվասէլէթլէ իմբէրաթօրա միւսաֆիր օլուպ սէրայը իմբէրաթօրիտէ իգամէթ իտէճէքլէր տիր։

Բարիզ 11 նոյմ.

Մարոկ կազէթասընընը պէյանընա կէօրէ, Ֆրանսա իլէ Բուսիա արասընտա ատտ օլունըպ Բուսիա թարաքընտան պազը հաֆիֆ թասատիլաթ իճրա իտիլէն պիր իթթիֆագ ահտնամէի իպթիտասի ճումա երթէսի կիւնիւ իմզալանմըշ տրը։

Սոֆիա 11 նոյ.

Բրէնն՝ բազար կիւնիւ գաբաթրլամասը մուգարրէր օյան սէրկինին իչտրէ բսմինտէ հազը պուլընմագ իւզրէ Ֆիլիպէյէ կիթմիշ տիր։

Վիէննա 11 նոյ.

Բազազ թարաֆտարը օյան Վոռնէլլոռ կազէթասընընը պէյանընա կէօրէ, Մաճարսան սէրբիսգօքսը Մոնսէնեէօր Վացարի՝ Վիէննայա միւվասէլէթլէ Բաբա էլչիսի Մոնսինեէօր Կալիմպէրթի իլէ տէֆթարլէ միւլագաթ իթթիֆաքտէն ոսնրա Իմբէրաթօրը հուզուրընա գապուլ օլունմըշ վէ մուախսէրէն Մոնա-ռիթթանա հարաքէթ իթմիշ տիր։

Թունա վաբօր գումանեասը՝ նոյմբեր 30տա Թուրն-Սէվերինտէն կալացա միւմթէտ օյան խաթթ իւզէրինտէ, վէ դեկտ. 1տէ Բէչթա վէ Պէլգրատ վէ Օրսօվա խաթթը իւզէրինտէ եիւք քսսթասընը թաթիլ իտէճէյինի իլան էթմիշ տիր։

## ԻԼԱՆ

Պէյօղլունտա Թաքսիմ չէյմէսինին գարշըսընտա էրթալօքսս գաղինսընտա իչպու Բումի հոկտեմբեր 29տան իթիպարէն մէշհուր քէմէնչէի Ագրիպպաս էֆէնտինին ըէֆգաթընտա պուլընան խանէնտէի մէշհուր հաճի Եաչիկ, Կարապետ վէ չաիր Միհրան վէ Գանանի Միհալաքի էֆէնտիլէրին ինճէ սագ թաղըմը՝ հէր ճումա, ճումա էրթէսի վէ բազար կիւնլէրի սաաթ 9տան պէտ իլէ կէճէնին 6ընա գատար իճրաի ահէնք իտէճէքլէրի բաղչէթլու էհալիյէ իլան օլընը։ 4—1

(Բարիզին պէօյիւք ԲՐԷՆԹԱՆ մագազալարընը իլանը իչիւն սոն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլընա։)

## ՄԱՉԻՑԷ ՊԻՐ ՆԱՉԱՐ

1

Պէնտը հազարէն մուհարրիրի առ-լէն Սամաթիալը օրուպ, Գըրբմ մուհարէպէսի հէնկեամբնտա հէնուզ չօճուզ հալտէ մէքթէպէ տեվամ եթմէքտէ իտի, եանի մահալին Ս. Գէորգ նամ մէքթէպինէ քի, միւթեվէկֆա մինեճի Անդրանիկ վէ Բըրիստոստուր Ղազարոսեան էֆ.լերին հիմնէթլերի իլէ, միլլէթիմիզե օլ գատար ֆահտէլի վէ էշլի գալէմ ղաթալար եէթիշտիրմիշ տիր։

Ինկիլիզճէ լիսանը թէտրիսի, ղաթէն քէնտիսի իլմոար վէ հաթթա իմ եիւզու պէլէ կէօրմիշ օլմայան մինեճի Անդրանիկ աղանը ֆէվգէլատէ ղայրէթի վէ կէօնա-կէօն սըգընթըլարը էսէրի օլուպ, հաթթա օլ վագթին գապա էֆ-քէատը, Ինկիլիզճէ լիսան թէտրիսինի միլլէթիմիզտէ Բրօթէսթանը-ղընն եայըլմասընա պիր թարիգը գաթի ատատէյլէտիյինէն, զեվալը մինեճի, պիր ըվայէթէ նա-զարէն ֆիբի սուրէթտէ ֆագաթ հէր հալտէ լիսան իլէ թաշա պիրէ թուրմըշ տըր։

Ֆագաթ, ղայէթլէ սէպաթ սահիպի վէ միլլէթբէրվէր Անդրանիկ աղա, կէրէք ֆիլէն վէ կէրէք շֆահէն վուգու պուլան օլ չէտիտ թէհտիտլերէ հադարէթլերէ գուլագ պէլէ ամայըպ, նանքէօր բէտէրլերէ էօյլէ եվլատլար եէթիշտիրտի քի, պունլար պիր միւտտէթ բէտէրլերէնին ասլա խայալ վէ իմիտ իտէմտիքլերի սատտէթը հալի անլերէ պախշ էյլէտիքտէն պաշգա, հաթթա էկէր պու եվլատլար, մինեճի Անդրանիկ աղանըն սայէ-սինտէ նաիլ օլտուգլարը մէվգընը գըյմէթինի պիսէլերը իտի, հէմ քէնտիլերի պէօյիւք ատամլար օ-լուրլար, վէ հէմ տէ քէնտի եվ-լատլարը վէ թօրունլարը տախի, պիր տահա ֆագըրլըգ եիւզու կէօր-մէզլէր իտի։

Քէնտիսի զաթէն եվլատ օտիպի օլմատը՝ հալտէ, միլլէթին ֆագը-եվլատլարընը, պինենէֆս քէնտի եվ-լատլարընա օլմալարընա զիյատէ սէվէրէք, անլերին թահսիլ իտէ-ճէքլերի իլմ իշին ամիլալարընը գա-բուլարընա ասըլըպ անլերտէն քիս-լիյէթլի բարալար տիլենտիքտէն վէ տիզ ու սարֆ էյլէտիքտէն պաշ-գա, իլք տէֆտար օլարագ պիր տէ մի-քէմմէլ գըզլար մէքթէպի քիս-չատ էյլէմիշ տիր։ Նասը քի ահիզ-լերինի տախի միւտերրիս մուավինի նասպ էյլէմիշ իտի (մասլ ֆիլան իլէ տէյլ, իլա մէճճանէն, վէ էր-քէքլեր մէքթէպինտէ պուլանան հանկը շակիրտ, մաէմմիմունիյէ Անդրանիկ աղանը զահմէթլերինէ մէճճանէն եարարմ էյլէմէք հավ-վէսինտէ պուլընմամագտա իտի)։

Պիր տէ Գըրբմ մուհարէպէսի իսա-թէ կէլերէք, մում իլէ Ինկիլիզճէ պիլէն թէրճէմանլար արանտըզը վագթ անլաշըլտը քի, Անդրանիկ աղա, միլլէթինին եվլատլարընա նէ՞ պէօյիւք էյլիքլերտէ պուլընմը, վէ պու էյլիքլերի իշին թաշա թուրթուրմըշ իտի։

Օլ վագթ իտի քի հեր քէս քէնտի իթտիյինէ նատիմ օլմայա պաշ-լատը, էլլերինի էօբերէք ակվ տի-լեմէյէ գըյամ էյլէտի, վէ Ինկի-լիզճէ լիսան թէտրիսինին Բրօթէս-թանընըզ թօխումը օլմատընը անլա-շըլտը։

Ճահիլ էհալի պիլէմէմէքտէ իտի քի, եկէր Ֆրանսըզճա լիսան թէտ-րիսի, Գաթօլիքլիյին ինթիշարընա պիր ալէթ օլամամըշ իտի իսկ, Ին-կիլիզճէ լիսան թէտրիսի տախի, Բրօթէսթանընըզին ինթիշարընա պիր ալէթ օլամագ իտի։

Վագտա մինեճի Անդրանիկ աղա-նըն մինեճճիմիյի տէ եօգ իտի քի, պիր Գըրբմ մուհարէպէսի զու-հուրա կէլերէք Ինկիլիզ օրտուսընին թիւրքիայա կելեճէյինի վէ Գըրբ-մա կիտեճէյինի, վէ պու սէպէպլէ Ինկիլիզճէ պիլէնլերի արայան ա-րայանա օլաճաղընը քէշֆ իտէ իտի։

Ֆագաթ միւթեվէֆայի միմայի-լէյինին Ինկիլիզճէ լիսանա օլ գա-տար էհէմմիյէթ վերմիշ օլտըզը-նա, բէք տէրին պիր հիսապ խսաս պուլունմագտա օլուպ, զանն իտէ-րիզ բէք չօգլարը տախի չու խու-սուստա պիզի հէմէֆքատ պուլու-նապիլերլեր քի, եկէր լաղըմ օլտըզը գատար սայիր մինեճի Անդրանիկ աղալար տահա պուլունմուշ օլա, վէ Ֆրանսըզճա լիսան գատար Ին-կիլիզճէ լիսանը Թէտրիսինէ տախի ղայրէթ իտիլմիշ օլա իտի, շիմտի միլլէթիմիզ, էյիլիք թարաֆընա տօղրու տահա էբէյիճէ ֆարգը պիր հալտէ պուլընմը օլաճագ իտի։

Հէր նէ հալ իսկ, պիզ սատատընը խարիճինէ չըգմայըպ, եինէ պէն-տիմիզին էսասընա ավտէթ իտէ-լիմ։

Գըրբմ մուհարէպէսի, պիր չօգ նէթիճէլերի իլէ, մաղարբաթընտան չօգ զիյատ ֆահտէլի պիր վուգու-աթ օլուպ, պու ֆահտէյէ հիսսէ-մինտ պուլունանլարընը պիր թագը-մը տախի, մինեճի Անդրանիկ ա-ղանընը ֆէվգէլատէ ղայրէթի սայէ-սինտէ եէթիշտիրիլմիշ օլան Ինկի-լիզճէ պիլէն Սամաթիա չակիրտլերի օլտուլար։

Վագտա ահիպլերի օլ վագթ հէ-նուզ մէքթէպտէ պուլընըպ, Ինկի-լիզճէնին քերականընը տախի եէնի պաչամըշ իտի իսկ տէ, քէնտինէն էվվէլ մէքթէպտէն չըգան չակիրտլէ-րին, ճէպլերի Ինկիլիզ ալթունու իլէ տօլու օլտըզընը կէօրմէքտէ իտի։

Պիլիր իտիք պու զաթլարտան պագըլարընը, տիկէրլերին ահվալինի տախի սայիրլերտէն իշլեթմէքտէ ի-տիք։

Պէլքի իշլերինտէն բէք ազլարընը բէտէրլերի ճէպլերինտէ բէք նատի-ռէն իքի ալթուն պիր եէրտէ կէօ-ռիւլէպիլիր իտի։

Հալպու քի շիմտի քէնտի ճէպլէ-ռիտէ, ալթուն վէ կիւմիշ քէսէլէ-ռի տէ այրը այրը օլմայըպ վէ հաթ-թա քէսէ պիլէ պուլընմայըպ, էլ-լերի պիր քէրրէ անլերին տախիլինէ կիրիպ տիշարը չըդտըգլարընտա, բիլավ զերտէ կիպի սարը ալթուն վէ պէյազ կիւմիշ երընընարը, եա-նի ովէզնիլեր իլէ չէմնիլեր միշահէտէ օլունմագտա իտի։

Պինլեր իլէ գազանընըմըշ օլան պու բարալար նէ՞ օլտուլար։

Ցուրուն քի պիտիյիմիզտէն պիր իքիսինի նագլ իտէլիմ. արթըգ ա-նըն իւսթ եանը տախի քէնտի քէն-տիլինտէն անլաշըլապիլիր։

Պիր կիւն բէտէրիմիզլէ Գատը.քէօ-յիւն Մէօհիւրտար ճատտէսինտէ կէգլինմէքտէյիզ։

Պիր տէ ուզագտան պիր գալա-պալըգ վէ շամաթալը պիր մուզիգա սէսի զուհուրա կէլիրլեր։

Հէր քէս օ թարաֆա տօղրու պագմագտա, վէ կէլէն ալայա եօլ աչմագ իչիւն իքի սըրա տիզիմէյէ պաչլամագտա իտի։

Ալայ կիթտիքճէ եագլաչը. էօն-տէն միւքեմմէլ պիր պանտօ մուզի-գա, արգատան իքի նէֆէր վէ գա-յեթլէ բարլագ կիլինմիշ Ինկիլիզ գապլթանը գըյաֆէթինտէ զաթ-լար, վէ պու. զաթլարընը եանլա-ըընտա տախի իքիչէր քիչի քի, էլլերինտէ պէօյիւք քեաղըտ իլէ ըահաթի լօգում չէքերի թուրթմուշ օլուպ, էթրաֆա իգրամ իթմէքտէ իտիլէր. տահա արգատան վէ իքի եանտան տախի խընճախընճ սէյիր-ճի գալսպալըզը, վէ գանտիլերի եօ-գարտան աչաղը եագմըշ քէօր խէր-խօշար իքի թարաֆա սալանըպ տուրմագտա վէ պէօյիւք չամաթա չըգարմագտա տըրլար։

Նիհայէթ Մէօհիւրտար գազինօ-սունա վասլ օլունը. մուզիգա թագրմը օրթայա վագ իտիլիր. իչկի պատիհավա. գազինօնուն կարսօնլարը հուզզարա ըագը վէ շուրուպ եէթիշտիրմէյէ վագթ պու-լամազլար. պիրինէ իքի դաթ բա-րա վէրէնլեր օ Ինկիլիզ գըյաֆէթ-լի քիմսէլեր տիր. նիհայէթ ագշամ գարանլըզը պասար, եվէ կիտէ՞ն քիմ. հեր քէս սուքիայը վէ եա-թաղը ունութարագ, մէգքիւր գա-զինօտա պատիհավա մուզիգա տիյ-նէմէքտէ, պատիհավա ըագը վէ շուրուպ իչմէքտէ, վէ պատիհավա օլարագ բասթա վէ բահաթի լօ-գում շէքերի աֆիյէթ իթմէքտէ իտի։

Սօնրատան անլաշըլտը քի, պու խօվարասալըզը իճրա իտէն օ իքի Ինկիլիզ գըյաֆէթլի քիմսէլեր՝ 100 Ինկիլիզ լիրասընտան զիսաէ բարա սարֆ իթմիշլեր իտի։ Զիւնքի սա-պահտան ագշամա տէկին պիրլիք-տէ պիր պանտօ պիրինճի սընըֆտա մուզիգա թագրմընտան, պատիհա-վա իչկի վէ շէքերտէն մատտա, կիճէ սապահա գատար տախի ֆի-շէնքլեր վէ մահէթապլար մէվճուտ իտի։

Սօնրատան պագգա պիր շէյ տա-հա անլաշըզ։

Պու. իքի Ինկիլիզ գըյաֆէթլի քիմսէլեր՝ Սամաթիա մէքթէպինտէն խուրուճ էյլէմիշ օլան իքի նէ-ֆէր ֆագէր շակիրտան իտիլեր քի, Մինեճի Անդրանիկ աղա սայէսին-տէ Ինկիլիզճէ լիսանը թահսիլ ի-տիպ, Իսկիւտարտաքի Սելիմիյէ գըյասընտա Ինկիլիզ օրտուսը մա-յէթինտէ թէրճէմանլըզ մէնեճէտի-նէ նայիլ օլմուշլար իտի։

Պիր իքինճի միսալ տահա.

Նինէ Սամաթիա մէքթէպինտէն խուրուճ էյլէմիշ, վէ Ինկիլիզճէ լիսանը բէք միւքեմմէլ սուրէթտէ թահսիլ իթմիշ օլան պիր տէլի-գանը։

Էօյլէ տէրլեր քի, պու զաթըն գազանտըզը բարայը, սայիր հիչ պիր էրմէնի թէրճէմանը գազանա-մամըշ տըր։

Ֆագաթ պու զաթ, գազանտըզը պինլերճէ Ինկիլիզ լիրալարընը նէ՞-ըէտէ հրգիզ իտեր իտի։

Մէյլսանէնին սանտըզընտա՞ մը։

Եինէ արթար։

Զէնտօսթուգտա՞ մը։

Բէք ալէա, հայտէ պէօյլէ պիր ճահիլլիքտէ պուլունըրմըշ օլսըն, եինէ ազ չօգ եօլու իլէ օլուր իսկ, եինէ էբէյիճէ պիր չէյ արթար։

Եա պիր կիճէտէ 30-40 նէֆէր ֆահիշէյի պիրտէն գարշըսընտա ալգտիրիպ, խէյալ էյլէմէքլիք պի-լէ ինանընն ֆիքրինի պէրպատ ի-տեր ըէգալէթլեր իլէ էյլէնճէ ըէ-գապէթինէ կերիշիր իսկ, պունա բարա՞ մը տայանընը, գազանճ մը։

Բահմէթ օլսուն ճանընա, եօլտիւ կիթտի, վէ հէմ տէ կէնճ եաշընտա. նասը քի թապիի տիր։

Պու զաթը ահիպլերինէ թանընթ-տրգլարընտա, արթըգ իւսթիւ պա-շը իւբիւրեան, վէ ճէպլինտէ տախի, երընթըզ լաթիգ աեագ գապըսընա պիր եամա վուրաճագ 40 բարասը պուլունմամագտա իտի ...

Ցահա պունլար կիպի նէյէլեր։

Էկէր պու Թէրճէմանլըզտա պիր չօգ բարալար գազանմըշ օլան զաթ-առան անճագ եիւզտէ պիրի բարա սահիպի գալմըշլար տըր տեր իսկ, միւպալէդալը պիր սէօղ սէօյլէմիշ սայլրամայըզ տէյու զանն իտէրիզ։

Վագտա Ֆրանսըզճա պիլէնլեր տախի թէրճէմանլըզտա ազ բարա-լար գազանմատըլար։ Ֆագաթ Գը-բբմ մուհարէպէսի էնսասընտա, Ֆը-բանսըզճա պիլէն էբէյիճէ տէլի-գանլըլարընը պուլունուպ, Ինկի-լիզճէ պիլէնլեր, օ նիսպէթտէ նա-տիր իտիլեր. վէ հէմտէ Ինկիլիզլեր-տէ, Ֆրանսըզլարտան զիատէ բարա պուլունուպ, էօնլերինէ արգալարը-նա չօգլուգ պագմատըգլարը տա մալիմ տիր։

Պու ճիւմլէ իլէ, Ֆրանսըզճա պի-լէն վէ եինէ թէրճէմանլըզլա պիր չօգ բարալար գազանմըշ օլան զաթ-զաթ իթմէյէ պիր իպթիտարը ֆէվգէլատէսի վար իտի, Միւսիտան իլէ էսկիտէն սէվիչտիկինի քիմսէ ֆարգ իթմէմիշ, քիմսէ չիսպէկլէնմէմիշ իտի. մէրգումէնին՝ կէռիյէ արզու կէօսթէրիպ լաքին պու արզուսընա մէրգում տէլիգանը թարաֆըն-տան նազարը նէֆրէթլէ պագրլարընը տախի քիմսէ անլամամըշ իտի. քէզալիք Լիւզէրսաղը սէվտիկինի տէ հէնուզ քիմսէ սէօյլէմէյօր իտի ...

Մատամ տը Թէռնուառա հեր քէս ըիայէթ իտեր իտի։

Նալընըզ քէնտի գըզը արթըգ մէրգումէյէ ըիայէթ իթմէյօր իտի։

Բէրիմէսի Սիւզան՝ պանգանընն խըրսըզլըզընտան իքի կիւն սօնրա Միւսիտանընն քէնտի վալիտէսկլէ իճրա էյլէտիկի միւքեալէմէնին իւզերինէ վարմըշ, Միւսիտանընն մահզուզլիյէթը ֆէվգէլուայէսինի էօրմիշ իտի. Միւսիտան՝ Սիւզանը զարուբէթ ու մէզէլլէթտէն գուրթարաճագ վէ մուէպպէտէն քէնտիյէ մինեթտար օլմա-զա մէրգումէյի մէճպուր իտեճէք պիր խրամէթի Սիւզանա իյֆա իթմէյէ նիհայէթ մուվաֆֆագ օլաճաղընտան նաչի սէվինիյօր իտի։

Եալընըզ մինեթտարլըգ տէյիլ, պէլքի մուհապպէթի տէ օլաճագ իտի ...

Լաքին Միւսիտան պու իքի հրսսիյաթը կէօրմէյի իւմիտ իթմիշ իքէն, նէֆ-ըէթ, ար ու հիճապ վէ հիտայէթտէն պաչգա պիր շէյ կէօրմէյօր իտի։

Բէնտի սրրընա Սիւզան ակեահ օլմուշ իտի։

Բէտէրի օլտըզընը Միւսիտան՝ պիր վագթ Սիւզանա սէօյլէմէկէ գալգըշըր իտի, պու նէ՞ տէլիլիք իմիշ ...

Միւսիտան՝ բէտէրի օլտըզընը Սիւզանը հիչ տույմամասընը էզճան ու տիլ արզու իտեր վէ պու պապտէ հայաթընը պիլէ իւսթէ վէրիր իտի ամմա նէ չարէ քի մէրգումէ զըզ՝ շիմտի արթըգ հեր շէյի անլամըշ իտի։

Բէտէրի օլտըզընը Սիւզան ճճապա սահիհէն պիլի՞ր մի իտի։

Մէրգումէ զըզ պիրտէն պիրէ թագաթֆէրսա օլարագ պայկըն վէ մէճալսըզ պիր հալտէ Մատամ տը Թէռնուառըն գուճաղընա տիւշմիւշ օլմաղլա, ճճապա պու հալ՝ հրոս իթտիկի հէյճանընն պիր նիշանէսի՞ մի իտի, զիրա Սիւզան՝ սալօնատան կէյտիկի սըրատա, Միւսիտան իլէ անընն էսքի մաչուգէսինին սէօզլէրի թա զըզընն գուլաղընա գատար կիթմիշ իտի։

Սիւզան տէրհալ քէնտիյի թօրալըզ հիչ պէլլի իթմէմիշ իտի։

Հաթթա էյիճէ պէլլի իթմէմէք վէ օ սէօզլէրի տույտըզընը կիզլէմէք իչիւն կիւմէք պիլէ իսթէմիշ իտի։

Պունընն իւզերինէ Միւսիտան իլէ Անտրէա հէնուզ թէրէտտիւտ իթմիշլեր վէ էօյլէ պիր սըրրը ըէզիլանէնին մէրգումէ կէնճ զըզ թարաֆընտան տույուլընը օլմագ կիպի պէօյիւք վէ էօնիւ ալընմագ պիր պէտպախթընը բէք տէ ինանմամըշլար իտի։

Պու վագտատան սօնրա պիր գաչ կիւն Միւսիտան իլէ Անտրէա՝ կէնճ զըզը գօլլարընը, գալպինտէքինի եիւզինտէն անլամաղա չօգ չալըշըրլար։

Լաքին չէրէօնտէն պիր շէյ ֆարգ իթմէք գապլի օլմատը։

Սիւզան զայէթլէ սագընըպ քէնտիյի գօլլայօր իտի։

Պէօյլէ պիր սըրրը պիլտիկինի չագարրմամագ իչիւն մէրգումէ զըզնընզագտա էրքէք կիպի պիր սէպաթ վէ մէթանէթ պուլընմագտա օլմալը իտի։

Սիւզան հեր կիւն Միւսիտանը կեահ Թէռնուառ իլէ եալընըզ, կեահ Անտրէա իլէ եալընըզ կէօրիւր իտի։

Ճիւզի պիր իհթիյաթսըզլըգտա պուլընսա եագայը էլէ վերէպիլիր իտի։

Թէռնուառ տա զանն իտէրսին մախսուսսի օլարագ կէնճ զըզընն կիպլի վէ թէհ-լիքէլի եարասընը տահա զիյատ պէօյիւթիպ գանաթընը իտի։

Միւսիտան օրտտա հազրը պուլընսըզը սըրատա Մ. տը Թէռնուառ կիւլիմսե-յերէք տայմա պու մատտէտէն պահս իլէ տեր իտի քի,

—Պէնի տինե, զըզը՛մ, սէվվիւլիւ Սիւզանըմ ... Պէնիմ հագզրմտա ազ պիր մուհապպէթին վար, տէյի՞լ մի։

—Զօգ մուհապպէթիմ վար, պապաճըզըմ, —տեր իտի զըզ պիր թէէսսիւրը գալալ իլէ։

—Էօյլէ իսկ, ըէճա իտէրիմ, պու մուհապպէթտէն պիր ազ տա տօսթրմ Միւ-սիտան հագզընտա կէօսթէր. անը թանընրսըն, հեր կիւն կէօրիւրսին. չօճուգլըզընտան պէրու սէնի սէվէր։

—Էյ անը տա սէվէրի՞մ եա՛, —տեր իտի զըզ թիթրէյէրէք վէ Միւսիտանընն քէսկին պագըշընտան մի թէէսսիրէն էօնիւնէ պագարագ։

—Պուն չիւպէ իթմէմ ... Լաքին իսթէրիմ քի անը տահա զիյատ սէվէ-սին ... Պիլիրսին եա՛, էկէր օ օլմազսա իտի՝ շիմտի սէֆիլ պիր հալտէ պուլը-նաճագ իտիք ... վէ պիր զըզ տայմա բէտէրինին նամուսըզլըզյա լէքէլէնմիկի ճիհէթլէ, ոէն տէ նամուսըզ պիր հալտէ եաչայաճագ իտին ... Օ ատատ՝ սէնին իչիւն սէրվէթինին պիր գոսմընը ֆէտտա իթտի, անլա՞յօրմըսըն, էվլատըմ։ Սէնի աղլաթմամագ վէ գատավէթ չէքտիրմէմէք իչիւն պու մուամէլէի խայրխանանէտ պուլընտը ... Սէվ օնը ... օ պէնիմ էն ալէա տօսթրմ տը, օնա չօգ էմիկտ-թիմ վար ... էկէր պէն ուզագ պիր մէմլէքէթէ կիթմէյէ մէճպուր օլմուշ օլսա ֆ-տիմ, ակրնալ օ ատատ խաթրըմա կէլիպ՝ սէնի վէ վալիտէնի անընն եէտը էմանէթ վէ նէզարէթինէ թէպլիմ ու թէվտի իտէր իտիմ ... Ատամընտա հազրը պէօյլէ պիր չէյտէն պահս օլընտըը ճիհէթլէ, սէօզ վէր պահս, էվլատըմ, էկէր չայէտ էօյ-լէ պիր պէտպախթընդ վուգու պուլուպ տա պիրպիրիմիզտէն այրըլաճագ օլուր ի-սէ՛ք ...

—Պապաճըզը՛մ։





# ՅՕՅ ՆՕՄԷՐՕԼԸ ՎԱԿՕՆ

ՄԻԻԷԼԼԻՖԻ
ԺՈՒԼ ՄԱՌՈՒ

ՄԻԻԹԵՐՃԻՄԻ
ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Պու ատատ՝ Թէռնուառը գըսգանմագտա օլտըզը հալտէ, Սիւզանընն ըիֆան ու սատատէթի իչիւն ուզուն միւտտէթ պիր չէյ եարամամըշ իտի. պիլաքիս պանքէր Մ. տը Թէռնուառ իսկ՝ ատէսթէ ատէսթէ Մառի-Լուիզին ըիֆան ու սատատէթ վէ իսթիյանաթընը թէտարիգ իտէպիմիշ իտի։

Միւսիտան՝ էքսէրիա Սիւզանընն՝ քէնտի բէտէրի հազգընտա խպրազ էյլէտիկի ատատը մուհապպէթի բէլլիյան միշահէտ իթտիկինտէ կիւճալ քէնտի քէնտիյի թութապիլիր, վէ քէնտի գըզընն պուուէյլէրինի քէնտինտէն սրրգաթ իտէն օ ատամընն եիւզինտէ պիւլէնտը ավաղ իլէ,

—Սէն անընն բէտէրի տէյիլսին ... տէՖ օ՛լ ... անընն օխչայըշլարընա հիչ հազգրն եօգ տը ... Օ զըզ պէնի սէվմէյի տիր ... սէնի տէյի՛լ. —պաղըրմա-զա բէք չէտիտ պիր սրզուսը կէլիր, վէ օ էյմասարէ զըզնընզը կէօյա թութուպ ուզաղա կէօթիւրմէք իսթէտիկինտէն գօլարընը մաքինավարի ուզաթը իտի։

Մատատ տը Թէռնուառ՝ գալպէլրի այնը պիր մուհապպէթլէ մէչնուն օլան պու իքի ատատընն արասընտան կիւլիմսէյէրէք վէ ֆիւթուր իթմէյէրէք կէչէր կիտէր իտի։

Մէրգումէնին իսմի չըգմամըշ, լէքէտար օլմամըշ իտի։

Պու զաբը հիչ պիր չէյ պէլլի իթմէյէ միւզթէտիր իտի, քէնտի նէֆսինի զապթ իթմէյէ պիր իպթիտարը ֆէվզէլատէսի վար իտի, Միւսիտան իլէ էսկիտէն սէվիչտիկինի քիմսէ ֆարգ իթմէմիշ, քիմսէ չիսպէկլէնմէմիշ իտի. մէրգումէնին՝ կէռիյէ արզու կէօսթէրիպ լաքին պու արզուսընա մէրգում տէլիգանը թարաֆընտան նազարը նէֆրէթլէ պագրլարընը տախի քիմսէ անլամամըշ իտի. քէզալիք Լիւզէրսաղը սէվտիկինի տէ հէնուզ քիմսէ սէօյլէմէյօր իտի ...

Մատատ տը Թէռնուառա հեր քէս ըիայէթ իտեր իտի։

Նալընըզ քէնտի գըզը արթըգ մէրգումէյէ ըիայէթ իթմէյօր իտի։

Բէրիմէսի Սիւզան՝ պանգանընն խըրսըզլըզընտան իքի կիւն սօնրա Միւսիտանընն քէնտի վալիտէսկլէ իճրա էյլէտիկի միւքեալէմէնին իւզերինէ վարմըշ, Միւսիտանընն մահզուզլիյէթը ֆէվզէլուայէսինի էօրմիշ իտի. Միւսիտան՝ Սիւզանը զարուբէթ ու մէզէլլէթտէն գուրթարաճագ վէ մուէպպէտէն քէնտիյէ մինեթտար օլմա-զա մէրգումէյի մէճպուր իտեճէք պիր խրամէթի Սիւզանա իյֆա իթմէյէ նիհայէթ մուվաֆֆագ օլաճաղընտան նաչի սէվինիյօր իտի։

Եալընըզ մինեթտարլըգ տէյիլ, պէլքի մուհապպէթի տէ օլաճագ իտի ...

Լաքին Միւսիտան պու իքի հրսսիյաթը կէօրմէյի իւմիտ իթմիշ իքէն, նէֆ-ըէթ, ար ու հիճապ վէ հիտայէթտէն պաչգա պիր չէյ կէօրմէյօր իտի։

Բէնտի սրրընա Սիւզան ակեահ օլմուշ իտի։

Բէտէրի օլտըզընը Միւսիտան՝ պիր վագթ Սիւզանա սէօյլէմէկէ գալգըշըր իտի, պու նէ՞ տէլիլիք իմիշ ...

Միւսիտան՝ բէտէրի օլտըզընը Սիւզանընն հիչ տույմամասընը էզճան ու տիլ արզու իտեր վէ պու պապտէ հայաթընը պիլէ իւսթէ վէրիր իտի ամմա նէ չարէ քի մէրգումէ զըզ՝ շիմտի արթըգ հեր շէյի անլամըշ իտի։

Բէտէրի օլտըզընը Սիւզան ճճապա սահիհէն պիլի՞ր մի իտի։

Մէրգումէ զըզ պիրտէն պիրէ թագաթֆէրսա օլարագ պայկըն վէ մէճալսըզ պիր հալտէ Մատատ տը Թէռնուառըն գուճաղընա տիւշմիւշ օլմաղլա, ճճապա պու հալ՝ հրոս իթտիկի հէյճանընն պիր նիշանէսի՞ մի իտի, զիրա Սիւզան՝ սալօնատան կէյտիկի սըրատա, Միւսիտան իլէ անընն էսքի մաչուգէսինին սէօզլէրի թա զըզընն գուլաղընա գատար կիթմիշ իտի։

Սիւզան տէրհալ քէնտիյի թօրալըզ հիչ պէլլի իթմէմիշ իտի։

Հաթթա էյիճէ պէլլի իթմէմէք վէ օ սէօզլէրի տույտըզընը կիզլէմէք իչիւն կիւմէք պիլէ իսթէմիշ իտի։

Պունընն իւզերինէ Միւսիտան իլէ Անտրէա հէնուզ թէրէտտիւտ իթմիշլեր վէ էօյլէ պիր սըրրը ըէզիլանէնին մէրգումէ կէնճ զըզ թարաֆընտան տույուլընը օլմագ կիպի պէօյիւք վէ էօնիւ ալընմագ պիր պէտպախթընը բէք տէ ինանմամըշլար իտի։

Պու վագտատան սօնրա պիր գաչ կիւն Միւսիտան իլէ Անտրէա՝ կէնճ զըզը գօլլարընը, գալպինտէքինի եիւզինտէն անլամաղա չօգ չալըշըրլար։

Լաքին չէրէօնտէն պիր շէյ ֆարգ իթմէք գապլի օլմատը։

Սիւզան զայէթլէ սագընըպ քէնտիյի գօլլայօր իտի։

Պէօյլէ պիր սըրրը պիլտիկինի չագարրմամագ իչիւն մէրգումէ զըզնընզագտա էրքէք կիպի պիր սէպաթ վէ մէթանէթ պուլընմագտա օլմալը իտի։

Սիւզան հեր կիւն Միւսիտանը կեահ Թէռնուառ իլէ եալընըզ, կեահ Անտրէա իլէ եալընըզ կէօրիւր իտի։

Ճիւզի պիր իհթիյաթսըզլըգտա պուլընսա եագայը էլէ վերէպիլիր իտի։

Թէռնուառ տա զանն իտէրսին մախսուսսի օլարագ կէնճ զըզընն կիպլի վէ թէհ-լիքէլի եարասընը տահա զիյատ պէօյիւթիպ գանաթընը իտի։

Միւսիտան օրտտա հազրը պուլընսըզը սըրատա Մ. տը Թէռնուառ կիւլիմսե-յերէք տայմա պու մատտէտէն պահս իլէ տեր իտի քի,

—Պէնի տինե, զըզը՛մ, սէվվիւլիւ Սիւզանըմ ... Պէնիմ հագզրմտա ազ պիր մուհապպէթին վար, տէյի՞լ մի։

—Զօգ մուհապպէթիմ վար, պապաճըզըմ, —տեր իտի զըզ պիր թէէսսիւրը գալալ իլէ։

—Էօյլէ իսկ, ըէճա իտէրիմ, պու մուհապպէթտէն պիր ազ տա տօսթրմ Միւ-սիտան հագզընտա կէօսթէր. անը թանընրսըն, հեր կիւն կէօրիւրսին. չօճուգլըզընտան պէրու սէնի սէվէր։

—Էյ անը տա սէվէրի՞մ եա՛, —տեր իտի զըզ թիթրէյէրէք վէ Միւսիտանընն քէսկին պագըշընտան մի թէէսսիրէն էօնիւնէ պագարագ։

—Պուն չիւպէ իթմէմ ... Լաքին իսթէրիմ քի անը տահա զիյատ սէվէ-սին ... Պիլիրսին եա՛, էկէր օ օլմազսա իտի՝ շիմտի սէֆիլ պիր հալտէ պուլը-նաճագ իտիք ... վէ պիր զըզ տայմա բէտէրինին նամուսըզլըզյա լէքէլէնմիկի ճիհէթլէ, ոէն տէ նամուսըզ պիր հալտէ եաչայաճագ իտին ... Օ ատատ՝ սէնին իչիւն սէրվէթինին պիր գոսմընը ֆէտտա իթտի, անլա՞յօրմըսըն, էվլատըմ։ Սէնի աղլաթմամագ վէ գատավէթ չէքտիրմէմէք իչիւն պու մուամէլէի խայրխանանէտ պուլընտը ... Սէվ օնը ... օ պէնիմ էն ալէա տօսթրմ տը, օնա չօգ էմիկտ-թիմ վար ... էկէր պէն ուզագ պիր մէմլէքէթէ կիթմէյէ մէճպուր օլմուշ օլսա ֆ-տիմ, ակրնալ օ ատատ խաթրըմա կէլիպ՝ սէնի վէ վալիտէնի անընն եէտը էմանէթ վէ նէզարէթինէ թէպլիմ ու թէվտի իտէր իտիմ ... Ատամընտա հազրը պէօյլէ պիր չէյտէն պահս օլընտըը ճիհէթլէ, սէօզ վէր պահս, էվլատըմ, էկէր չայէտ էօյ-լէ պիր պէտպախթընդ վուգու պուլուպ տա պիրպիրիմիզտէն այրըլաճագ օլուր ի-սէ՛ք ...

—Պապաճըզը՛մ։

միշպիր խասսէ տիր։ Էկէր պու ճահտ ագլիլէ պիրլէշէճէք օլուր իսկ՝ ինանա չօգ ֆէվահատ վէ մուհասսէնաթը մուճիպ օլուր։ լաքին էկէր քէօթիլիք վէ ֆէնալըգ եօլընտա ճահտ օլընը իսկ՝ ինանընը պաշընա չօգ պէտա վէ ֆէլաքէթ կէլիր։ Տիմէք նայը մուվաֆֆագիյէթ օլմագ իչիւն ճահտ ու իգտամա լիւզում օլուպ, պունընն սէմէրէսինի տէ թէլէզզիւգ ութմէք իչիւն ինանա՝ հիւսնիւ թաալիմ ու թէրպիյէ կէօրմիւշ օլմայը տը։

Պու սաթըրլար պուրատա նի՞չիւն եաղըլըյօր՝ պիլի՞րմիսինիզ։ Պիզատ հէնուզ էօյլէլէր վար տը քի, էլան պախթ ու իգպալա ինանարագ վեցհագարեակ օգուսանլարընն, ֆալճըլարընն, պագըճըլարընն վէ պույուճիւլէրին եանընա կիտէրլեր, զիգրյմէթ վագթլարընը պիհուտյէ կէչիրիրլեր վէ պախչայիշը իլահի օլան ճահտ ու զայրէթի սէմէրէսիզ պրագըրլար։ Կազէթաճըլըգ վէզայէթը մուգատէսինտէն պիրի տի՞ պէյն էլ էհալի մէվճուտ օլան էֆքարը պաթրլէ վէ էմնալի սուի ահվալ վէ էֆալը պիթթէգեիֆ ֆէնալըգըն էօնիւնի ալմագտան խպարէթ պուլընմադըգ, էհալիտէն իչինի կիւճինի պրրագրպ տա պախթ ապրամագ իչիւն ճահտ իսթճէք եէրտե չու եա պու սէրսէրիլէրին, եանի քէնտի պախթլարընը պիլէ զայդ իտուպ հիյէ վէ սախթէքարլըգլարա սէֆիլ պիր էօսիւր կէչիրէն վէ տիլէնճի կիպի եաչայան պիր թագըմ ֆալճը վէ պագըճըլարընն արգասը սըրա գօչան քիմնէլէրի ձէրէտէ Շուէյնէ վասըթասըյա սագընտըրմաղը քէնտիմէ պիր վանիպէի զիմմէթ ատտ իտէրիմ։

Արթըգ չունը էյիճէ պիլմէլի տիր քի, պախթ իլէ պախթ եաբըլմագ։ հայատան կէլէն՝ հույա կիտէր։ ինանան պագմալը քի քէնտի պախթընը ճահտ իլէ վիւճուտ կէթիրսին վէասէլամ։

ՄԱՐԴՊԵՏ

## ԳՕԼԷՐԱ

Տ-էրէ Ո-մ-ոբ Սըհհէյոէն

Պուլայըգ մահալլէրտէն կէլէճէք սէֆաքինի՝ գարանթինալարընը իճրա էյլէմէք իւզրէ Թալապլուսը Ղարպ թէհաֆիզուգնանէսինէ տախի կիթմէքտէ մուխթար պուլընմալարընա Մէճլիսը Սըհհիյճէ դարար վերիլմիկի իլան օլընը։

* * *

Թրապիզօն վիլայէթինտէն գէլէրայա տիր Մապէյն պաշ քիթապէթի ճանիպինէ հոկ. 30 Թարիխիյլէ չէքիլէն թէլէկրաֆ տը։

Տիւն ագշամտան պու սաաթա գատար Թրապիզօն շէհրինտէ 10 միւսապ վէ էսքի վէ եէնի միւսապլարատան 8 վէֆիյաթ վուգու պուլուտը, վէ կիւմիւշխանէ գասապասըյա վիլայէթին ճիհաթը սաիրէսինտէ վուգուաթ օլմայըպ, խուբա գարանթինասը մուհաֆաղասընտա պուլընան ասաքիրը նիզամիյէի Շահանէ իլէ էֆքարը զապթիյէներին սըհհէթլերի պէրքէմալ պուլընտըղը մաարուզ տը, ֆէրման։

* * *

Հոկտ. 29 Թարիխիյլէ Էրզրում վիլայէթինտէն չէքիլէն թէլէկրաֆ տը.

Նէֆսը էրզրումտա էլեկտրիք էսքի վէ եէնի միւսապլարատան 3 վէֆիյաթ վէ 10 միւսապ օլտուղը՝ Սըհհիյէ գօմիսիօնընընն ժուրնալընտան, վէ Պայպուրտ գասապասընտա տախի հոկտ. 27տէ էսքի վէ եէնի միւսապլարատան 3 վէֆիյաթ վէ 10 միւսապ օլտուղը, վէ հոկտ. 28տէ վէֆիյաթ օլմայըպ 6 միւսապ զուհուր էյլէտիկի մաարուզ տը, ֆէրման։

* * *

Սըհհիյէ միճլէթիթը ումումիսի Գօչօնի էֆ. հազրէթլէրի՝ տիւն խարիճիյէ վէ Սըհհիյէ նազրը Սարա բաչա հազրէթլէրինին Նիշանթաշընտա քեաին գօնաղընա ազիմէթ իտէրէք, ումուրը սըհհիյէ հագգընտա պաղը էվամիրի ախզ ու թէլագգը էյլէմիշ տիր։

* * *

Թէհէրանատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Իրանդն Սիրուշթ շէհրինտէ տախի գօլէրա զուհուր էթմիշ տիր։

* * *

Թրապիզօնտան իշար օլընտըղընա կէօրէ, շէհրը մէզգիւրտէ գօլէրանընն եէնիտէն պաշ կէսօթերմէսի իւգերինէ էհալի տիւչարը խէվֆ ու հէյէճան օլուպ, պիր գրամը ճիվար գարիչէլերէ իլթիճա էթմիշէր իսկ տէ, մուախիսերէն հէյէճանլարը թէսքին օլուպ եէնիտէն շէհրէ ավտէթէ պաշլամըշլար տը։

## ԳԱԲՐԻԷԼ ԱՃԷՄԵԱՆ

Անցեալ օր կը կարդայի, Հայրենիքի մէջ, «1875, մահ Պուքրէշի հայ հասարակութեան բարերար Գաբրիէլ Աճէմեանի»

Սոյն լուրը զորս չատեր անտարբեր աչօք կարդացած են անշուշտ, իմ վրաս մոգական գաւազանի մը ազդեցութիւնն ունեցաւ, զիս փոխադրելով կենացս նախնական տարիները, յիշեցնելով ինձ ընկերակիցներս, դասերս, խաղերս, մանկական վշտերս ու հրճուանքներս։

Ջանամ երկու խօսքով բացատրել։

Գաբրիէլ Աճէմեան Պուքրէշի հայ գաղթականութեան ամենէն երեւելի անդամներէն միոյն կը պատկանէր։ Իւր եղբարն բարեյիշատակ Միքայէլ աղան դեռ անցեալ տարի մեռաւ թողլով բազմաթիւ զաւակներ, փեսաներ ու թոռներ որք կարեւոր դիրք մը գրաւած են նոյն քաղաքին մէջ։

Աճէմեան հարուստ ամուրի մ'էր, եւ ծերունի սպասուհիէ մը զատ ոչ ոք կը գիշերէր իւր ընդարձակ տան մէջ։ Հոն առանձին, ժուժկալ եւ +ուծոնդիրի մը կանոնաւորութեամբ կեանք մը կը վարէր, ինքզինքը յանձնած հայ լեզուի եւ առնմային եւ եկեղեցական դիպաց ուսումնասիրութեան որոցմէ աւելի հաճոյք կզգար քան Ռումանիոյ գոզտրիկ ոստաններն ընծայած համայն վայելքներէն։

Միայնչն Զարիրատճեան Գէորգ պատուելիի լաւագոյն ազգակիցներէն, քաջ գրաբարագէտ ու անյագ քանասէր մ'էր Աճէմեան, իւր ճոխ զրադարանը լի էր ամեն տեսակ եւ ամեն տպարաններէն լոյս տեսած հին եւ նոր գրքերով։

Եթէ Աճէմեան զաւակ չունէր, ի փոխարէն համայն գաղթականութեան զաւակունքն բարոյապէս որդեգրած էր, իւր կեանքը նուիրած ըլլալով տեղւոյն վարժարանին զարգացման եւ եկեղեցւոյն պայծառութեան։ Ոչ ոք անոր չափ գիտեր քաջալերել ուսուցիչ եւ ուսանող, եկեղեցականները ցնցել, ժողովուրդը թմրութենէ սթափեցնել եւ հուժկու ձեռքը ապտել դէպի տիրող տարերին արգելութեան հոսանքէն։

Ճշմարիտ գործիչ մ'էր։

Վարժարանին մէջ խօսած յորդորականներն անմոռանալի են։ Քիչ անգամ կը վարձարէր, այլ միշտ պատրաստ էր ժողովուրդին յայտնելու փոքրագոյն թերութեան մը համար, որով առնասարակ բոլոր տղայոց խրատիչն դարձած էր։

Պուքրէշի հայերը առանց բացառութեան զինքը կը յարգէին։ մեծ ու պզտիկ իրեն կը դիմէին ընտանեկան եւ այլ խնդրոց մասին խորհուրդ հարցնելու։ Ամենուն ալ անհամաձայնութիւններն մեղմութեամբ կարգադրելու արուեստն գիտէր եւ իւր վճիռներն միշտ կը գոծգրուէին։

Պուքրէշի Հայոց հաշտարար դատաւորն էր Աճէմեան։

Իւր պարարտ քսակն միշտ բաց էր ամեն թշուառութիւն, ամեն տառապանք մեղմացնելու համար։

Շատ անգամներ, մինչ տակաւին մանուկ էի, հօրս հետ կերթայինք անոր տունն եւ ես, անկիւն մը կծկուած, մրափկ կընէի անոր եռանդոտ խօսքերը որք մինչեւ մտքիս խորերը կարմատանային։

Իմ ճանչցած ատենս իրր յիսուն եւ հինգ տարեկան անձնաւորութիւն մ'էր, սակայն աչխոյժ երիտասարդի մը կորովի կերպարանքն ունէր, միշտ խնամօք հագուած, սպիտակխառն կիսամօրուքներով, խիտ յօնքերով, սրամիտ աչերով պատկառելի դէմք մը։

Եւ այս Հայը որ իւր գործերով բարերարի մեծագոյն տիտղոսին արժանացած էր, ամենէն եղերական ու ողբալի վախճանը ունեցաւ. սեւ ճակատագիրը այս որոշած էր իրեն համար։

* * *

Առաւօտ մը, անձրեւոտ տխուր օր մը, ճիշտ այս օրուան պէս ամպամած, մեր ազգային վարժարանը կերթայի զոր կը յանախէի դեռ։ Դպրոցը անկարգ եւ շփոթ վիճակի մէջ էր, բոլոր պաշտօնեայները բացակայ, ընդհանուր իրարանցում մը։ Աչակերտները արձակ համարձակ խօսակցա կը վազվզէին սրահներուն մէջ, ոմանք կը պոռային, այլք կերգէին եւ այս ընդհանուր ժխորին ծայրերէն էր Գաբրիէլ Աճէմը մեռեր է . . . մեռուցեր են . . .։

Ինչ ուրախութիւն։

Ցայսմի է թէ տղայոց սիրտն ընդհանրապէս չար է եւ իրենց մանկական տգիտութեան մէջ, ամեն դէպքէ, ամեն փոփոխութենէ կը հրճուին. դպրոցին երեքը, վարժապետին հրաժարելը, վերջապէս դասերը ընդմիջող անակնկալէ մը հաճոյք կ'զգան։ Ո՞ւր մնաց Աճէմեանի պէս բռնաւորէ մը ազատելու լուրը։

Խմբովին կը վազենք ոճրոյն թատերավայրն որ դպրոցին մօտիկ է։

Մեծ բազմութիւն դուռն առջեւ. ոստիկաններ, կառավարական մարդեր իրարանցումի մէջ են։ Ներս մտնելն արգիլեալ է։ Բայց ես կ'ուզեմ անպատճառ ներս մտնել. կամաց մը կը սպրդիմ, պարտիզին մէջ ականջս կը բռնեն, հօրս անունը կուտամ, կը թողուն. վերջապէս ներսն եմ։

Սոսկա՜լի. . . ի՜նչ եղերական, ի՜նչ քաջմեղի տեսարան։ Կը զարհուրիմ, բայց չեմ հեռանար ի տես այդ պատկերին, որ ցարդ քանդակուած է յիշողութեանս մէջ։

Դուռն մօտ տախտակամածին վրայ կին մը անկենդան տարածուած է արեան լճակի մը մէջ. խոշոր դանակ մը մինչեւ երակակալը մխուած է վզին մէջ եւ լայն արիւնոտ վէրք մը բացած է։ Քովը ջրոյ կուժ մը կայ տապալած։ Այդ գիակը ծերունի սպասուհւոյն է։ Սպակեզոյն աչերը վրան սեւեռած անբիթիթ, ցիս կը դիտէ. ոհ, սարսափելի բան մ'է այդ...։

Անդին, Աճէմեան, մահճակալին վրայ թիկունքը պատին յենած, ոչ նուազ ահռելի տեսք մը կ'ընծայէ։ Կապոյտ դէմք մը, խոշոր վէրքերով ծածկուած, քերանին մէջ ձեռնոցներ ու լաթեր ներմուծուած են անշուշտ գոչումներն արգիլելու, կուրծքին վրայ լայն վերք մը կայ ուսկից դուրս պոռտկած է ատամքին պարունակութիւնը, ձեռայ մէկ քանի մատները կը պակսին, կարուած ըլլալով մարդասպաններուն դաշոյնները։ Ոտքերն մարմանցած է, ինչպէս կ'երեւայ արդէն սենեկին ընդհանուր անկարգութենէն։

Անաբեկած եւ զարհուրած. ա՜լ չէք խրնգար։

Աճէմեան իւր ողջմտութեան ու իմաստութեան զոհ գացած էր, զի, ինչպէս ըսինք վերեւ, նա հաշտարարի եւ խրատուի պաշտօններ կը կատարէր։

Եւ ահա ինչպէս։

Ռումանացի գաղանաբարոյ մսավաճառ մը, ապօրինի կենակցութեան մէջ է եղեր տեղացի հայ կնոջ մը հետ, որոյ տակիները տակաւ մսավաճառին կը փոխանցէին։ Աճէմեան զգացնել կ'ուտայ այդ կնոջ իւր ընթացքին տնվայել հանդամանքը, որով օրին մէկը մսավաճառը կը տեսնէ ոսկի հաւկիթ ածող հաւուն անհետանալը։

Մսավաճառը որ Աճէմեանի ծանօթ է եւ տունը կը մտնէ կեղնէ, վրէժ լուծելու որոշում կուտայ։ Բարեկամական այցելութեան մը պատրուակով, իւր սպասաւորներն ներս կը մտցնէ, օրք առանց մեծ դժուարութեան, անգթօրէն կ'սպաննեն նախ ծերունի սպասուհին, որ տէրոջը ջուր տանելու վրայ է եղեր, եւ ապա այն ազնիւ անձնասարութիւնը. ու կը մեկնին առանց փոքրագոյն արժեքաւոր նիւթի մը իսկ ձեռք դպցնելու։

Վրէժխնդրութիւնն յայտնի էր եւ ոճրագործն ալ ակներեւ. բայց բաւական ապացոյցներ չը գտնուելով անպատիժ մնացին։

Այս եղաւ Աճէմեանի ցաւալի վախճանը։ Նորա մահը ճշմարիտ կորուստ մը եղաւ Պուքրէշի ազգայնոց համար։ Բաց ի ազգային գործերէն որք այնքան պէտք ունէին իրեն, ամեն ոք բան մը կը կորսնցնէր այդ մահուամբ, մին պաշտպան մը, միւսը բարերար մը, ուրիշ մը իմաստուն եւ անչահախնդիր խորհրդական մը։

Աճէմեանի յիշատակը անթառամ է. մինչեւ այս օր իւր անունը սիրով եւ ակնածութեամբ կարտասանուի Պուքրէշի մէջ։

Եւ ահա տասն եւ եօթը տարի վերջը հիացմամբ գիտելով իւր կենդանագիրը զոր ցարդ պահած եմ, կ'օրհնե՜մ արտագին անոր յիշատակը, զի կերպով մը առաջնորդած է նաեւ իմ մանկութեանս դողդոջ քայլերը։

Վ. Գ. ՄԷՇՏՈՒՏՃԵԱՆ

## ՄԻԻԹԼՖԷԼԻՐԻԳԱ

Ադէմմէճ Նազտրըմըզ վէճճէյէ, տիւշէս տը Դիվիլէնտ՝ տիւն խարէի Մախսուսէնին Էտրէդ վաքօրը յրա Պրուսայա միւթէվէճճիհէն Մուսանեայա ադիմէթ էյլէմիշ տիր։

Միւշարէլէ՛ հա տիւշէս՝ Պրուսայա վիւրուտինտէ մէրասիմը մախսուսէ իլէ իսթիգպալ օլընընաղ, պէլէտիյէ տարիբսինտէ քէնտի շէրէֆինէ պիր զիյաֆէթի քէշիտէ օլընաճագ, վէ 3 կիւն Պրուսա շէհրինին պաղը մահալլերինի կէզիպ թամաշա իթթիքտէն սօնրա Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէճէք տիր։

—Պա իրատէի Սէնիյէ Իզմիրտէ իճրաի թահգիգաթա մէմուր օլան ֆէրիդ Նէճիպ բաշա հազրէթլերի՝ թավսատա թահգիգաթընը իքմալ իլէ Տէնիզլիյէ ազիմէթ իթմիշ, վէ օրահա իճրաի թահգիգաթա միւպաշէրէթ էյլէմիշ տիր։ Միւշարէլէյէ հազրէթլերինին թէլէկրաֆլա կէօսթէրտիկի լիւզում իւզերինէ թավաս գայմադամընին օրատա խրզասը գաթիէն ճաիզ օլմատըղընասան, եէրինէ վէքեալէթէն Հաճի Իպրահիմ էֆէնտի կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Աչիրէթ Մէքթէպի իթթիխաղ գըլընան պէնանընն եէնի ինչա իսլիմիշ օլտըղը ճիհէթէ նէճմնաք օլտուղը մէմուր հազրէթը Շէհրիյարի օլտրգտա, մէքթէպը մէզգիւրընն թաղինէի թասսաի Շահանէյէ ատտ տիկէր պիր մահալէ նագլ իտիլմէսի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սուտտուր իթմիշ տիր։

—Իզմիրտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, եվվէլքի կիւն Պօտրում լիմանընա 11 գրթա Ինկիլիզ հարպ սէֆինէսի վիւրուտ իթտիկի կիպի, տիւն սապահ տախի տիկէր իքի սէֆինէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր։ Սէֆինէր մէզգիւրէ պիր գաչ կիւն Պօտրում լիմանընտա գալըպ, իճրաի թալիմ իտէճէքլեր տիր։

—Համիտիյէ սիւվարի ալայլարը մուխապէրաթընը գօյայլաթմագ իչիւն սերիան ինչասը միւգթէգզի իրատէի Սէնիյէտէն պուլընան վան վէ Պիթլիս հէվալիսի թէլէկրաֆ խաթլարընընն էվրօթայա սրբարը իտիլէն էտէվամ վէ էշեասը ախիրէն Տէրսաատէթէ վիւրուտ իտէրէք, թրապիզօն թարիգիյլէ մահալը մէզգիւրէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Ախիրէն Ինկիլիզերրա տէվլէթինէն Գէկրատ սէֆարէթինէ թային օլընան Տէրսաատէթ սէֆարէթի պիրինճի սըր քեաթիպի Մ. Ֆանընն եէրինէ՝ վագթը յրա Ինկիլիզերրա խարիճիյէ նազրը միւթէվէճճա լօրտկրանվիլին խուսուսի քեաթիպլիկինի վէ ախիրէն Բէյթաատա ժէնէրալ գօնսօլօսընը մէմուրիյէթինի էյֆա իթմիշ օլան Սըր Արթիւր Նիգօլսընն թային օլընմըշ տը։ Մուսմիկէյէ՝ ալաֆր. երլպաշընտա Տէրսաատէթէ կէլիպ էյֆալ վագիֆէյէ պաշլայաճագ տը։

—Սէլանիքտէն ալընան խուսուսի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, կէչէն չարշէնպէ կիւնի Տէրսաատէթէ կէլմէք իւզրէ չէհրը մէզգիւր լիմանընատան հարէքէթ իթմիշ օլան Իթալիա վաքօրը՝ նիւք ալմագ իւզրէ Գարա Ազաճ իսքէլէսինէ ուղրատըղը սըրատա, մահալը մէզգիւրընն սըղ օրմասընա մէպնի գումա օթուրմըշ, վէ օրատան Տէեսէ ազաճա, Զանագ Գալէյէ վէ Սէլանիկէ թէլէկրաֆ չէքերէք իմտատա թայէպ էյլէմիշ իսկ տէ, իմտատընա եէթիշիլիպ գուրթարըլըղընա տաիր հէնուզ մալիմամա եօգ տը։

—Իզմիրտէն եազըլըղընա կէօրէ, Պայէնդրատա պիր իպրամ գարբսը՝ 1 եաչընատա գըզ չօճուղընը բամպուգ թարլասընատա չարտագ ալթընատա սալընճագ իչինտէ պրրագարագ գոզագ թօբրամայա կիթմիշ օլտուղը սըրատա, մէզգիւր չարտագ նասրլատա ամէշ ալարագ եանմըշ վէ չօճուգ տախի պիրլիքտէ եանրպ թէլէֆ օլմըշ տը։

—Կիրիտ ճէզիրէսինտէ Ամարի գազասընատա պիր տէրէ իչինտէ Բամազան Ֆագօլաքի նամ քիմսէյի թէհամմիւտէն գաթլ իթմիշ վէ սաիր պազը ճինայէթլերտէ պուլընմըշ օլան էշխաստան եօրկի Գաթէրինին իտամընա տաիր Գանտիա մահքէմէի ճինայէթինտէն վերիլէն գարար՝ մահքէմէի թէմիզ ճէզա տաիրէսինճէ թաստիգ իտիլմիշ, վէ օլ պատէքի իլամ իլէ էվրագը սաիրէտի մագամը Սատարէթէ տէրտէսթը թագտիմ պուլընմըշ տը։

## ՕԳՈՒՅՐԸՆԸԶ

Կէլէճէք ալաֆր. զեկտեմբեր, եանի Բումի նոյմ. 19տա չէքիլէճէք չըմնաքֆէր բիյանգօսընին 13 Հանի գուրաբ։

Պու տէֆա պիրինճի իքրամիյէ՝ 600,000 վէ իքինճիսի 60,000 ֆրգ. գազանճագ տը։ Պունլարատան մասատա

2 քիշի գազանճագլար 20էր պին, 6 քիշի 6ար պին, 12 քիշի 3էր պին, 28 քիշի 1000էր վէ 550 քիշի տէ 400էր ֆրգ։ Զէման 600 քիշի։

Շիմտիյէ գատար թամմ բրօմէս պիլէթի 10, նրսֆը 7 պուլուգ վէ րուպը 4 դրշ. էքէն, շիմտի թամմ պիլէթ 7 պուլուգ, նրսֆը 5 վէ ռուպը 3 դրշ.ա սաթրլմագտա տը մաղազամբզատ։

Պիգիմ բրօմէսլէր թիճարէթի նէզարէթը ճէլիլէսինին մէօհրիւ իլէ մուսատագ, վէ սարլանա թահվիլէրի տէ Պօրտա գացաբրնտա մահֆուզ տրրլար։

Թաշրատան սաթըն ալանար՝ բօսթա բուլը տախի կէօնտէրէպիլիրլէր։ անճագ բօսթա իւճրէթի թէհանհիւալի օլարագ քէնտիլէրինէ սիտ տիր։

Շիմտիյէ գատար պիգիմ —Տիգրան Մ. Արզըեան— բրօմէսլէրին գազանտըգլարը վէ սահիպլէրինէ թէսիմ օլունան մէպլաղ բիսացատա էն պիրինճի մէվգիյը թուսմամատա տրրլար։ Նէղղէ քի, գալան թէքմիլ բրօմէսճիլէրին վերտիրլէրի մէպլաղ պիգիմ բրօմէսլէրին գազանտրգէլարը իքրամլըգլէրին ՆԻՍԱԲԸՆԱ ՊԻԼԷ պալիղ օլամագլար։ Պու տա պիր պէգլիճ գրսմէթ տեյիէ մի։

Գալաթա քէօբրիւ պաշը Ն՝ 33

8—5 ՏԻԳՐԱՆ Մ. ԱՐԶԸԵԱՆ

(27)

ԲՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՐԷՆ

# ՀՐԱՊՈՒՐԻԶ ԿԻՆԸ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ

ՍԻՄԷՕՆ Ռ. ԶԷՕՄԼԷՔՃԵԱՆ

—Քենէ աւելի ես ալ բան մը չեմ հասկնար,—բայց այս այպէս է։ Ցեառոյ յարեց, բայց բարձր և իմանալի ձայնով.

—Մախսոդներուն անունը գիտես,—իսկ գնողին անունը և տիտղոսները հիմա պիտի ըսուի քեզ։

Եւ Պ. Լօվի դառնալով, Նարսիս Բիժօն աւելցուց.

—Կ'ազա՛չեմ, Պարո՛ն, հաճեցէք մեզ հաղորդել վաճառման մուրհակին խմբագրութեան համար անհրաժեշտ տեղեկութիւնները։

—Դրեցէք, պատասխանեց տեսուչը, թէ կը վաճառէք երեւելի և ամենահարուստ տիկին Մարա Կիլֆօռի, կոմսուհի տը Նօրֆօլք, պառնուհի տը Սիւսէքս, դերկոմսուհի տը Ֆօլքսթօն և տ'Էթիսթօն։

Այս մեծաշուք պատուանուններու ամեն մէկին թուման ժամանակ, Նարսիս Բիժօն խորին կերպով կ'ողջունէր։

Իսկ գրագրապետը մոռածելով որ իր պարտաւորութիւնն էր տիրոջը նմանիլ, միասին խոնարհեցաւ։

—Միլէտին ամուսնացած է, և, այս վերջին պարագային մէջ, պայմանագրելու իրաւունք ո՞ւնի, հարցուց նոտարը յարգանօք։

—Միլէտին այրի է, պատասխանեց Պ. Լօվ։

—Ա՛ռանչելի՜, պօռաց Նարսիս Բիժօն, այժմ պէտք եղած բոլոր ծանօթութիւնները առնք, կը մնայ մուրհակը խմբագրել և ստորագրել։

—Ներե՛ցէք, ընդմիջեց գրագրապետը, տակաւին երկու բան գիտնալու պէտք ունիմ։

—Որո՞նք են։

—Վաճառման գումարը և վճարման եղանակը։

—Բան հազար ոսկի, կանխիկ դրամ,—ըսաւ նոտարը,—առ այժմ ամենը այս է, դնա՛, և չուտ ըրէ։

Գրագրապետը դահլիճէն դուրս ելաւ, մուրհակները միասին տանելով։

—Պ. Նոտա՛ր, հարցուց Միլէտին, կ'ազա՛չեմ, մուրհակը խմբագրելը երկար պիտի տե՞ւէ։

—Ո՛չ, Մի՛լէտի։

—Ո՞րչափ ժամանակէն կը պատրաստուի։

—Մէկ ու կէս, կամ երկու ժամ, առ առաւելն։

—Յաւիտենակա՞նութիւն, պօռաց մանկամարդ կինը։

—Մտածե՛ցէք, Միլէ՛տի, որ այս մուրհակը երեք հատ պէտք է ըլլայ, այսու հանդերձ ոչինչ կ'սահիպէ զձեզ սպասել հոն, պատճէնը լրմընալէ անմիջապէս յետոյ պատիւ պիտի ունենամ վաւերական օրինակները Միլէտիին բերելու, իր ստորագրութիւնը խնդրելու համար։

—Շատ լաւ, ես ալ նոյն ատեն ձեզ պիտի հատուցանեմ քսան հազար ոսկիները։

—Միլէտին ո՞ւր կը բնակի։

—Սէնդ-Անթուան փողոց, Սինյը տը Լա Բրուա պանդոկը։

—Սիմոն Լանդարա, որ Միլէտիին պանդոկապետը լինելու պատիւն ունի, իմ յաճախորդներէս է. ժամը քա՞նին իր տունը կրնամ գտնել Միլէտին։

—Հիմա ժամը քա՞նին է։

—Դրեթէ երեքն է։

—Լաւ, ժամը վեցին ձեզ պիտի սպասեմ։

—Ճշդապահ պիտի ըլլամ։

—Կը յուսամ, ա՛հ, առ ժամս շատ գոհ պիտի ըլլայի ապագայ կալուածս քիչ մը այցելով։

—Միլէտին «Յատանային ապարա՞նքը» երթալ կուզէ։

—Այո՛, կրնա՞ք պէտք եղած միջոցները հայթայթել ինձ։

—Կատարելապէս, բանալիները հոս են, Միլէտիին տեսչին կը յանձնեմ զանոնք. միայն թէ, որովհետեւ փականքները յիսուն տարիէ ի վեր գործածուած չեն, չեմ կրնար ապահովել որ բանալիները պատշաճապէս կատարեն իրենց պաշտօնը։

—Թաղին մէջ դարբին մը կամ պայտար մը կա՞յ։

—Այո՛, «Յատանային ապարանքէն» երկու հարիւր քայլ անդին հատ մը կայ։

—Պէտք եղած ժամանակ զանի կանչել պիտի տամ։

Նարսիս Բիժօն ժանգոտեալ խոշոր բանալիներու տրցակ մը հանելով իր գրրոցէն, Պ. Լօվին տուաւ և ըսաւ.

—Սա կը բանայ, կամ գէթ պէտք է բանայ, ապարանքին գլխաւոր դուռը։

Միլէտի ոտքի ելած էր, ու դէպ ի դուռ կ'երթար։

Նարսիս Բիժօն, ծաղրալից կնահաճութեամբ աճապարեց և կէս մը ծռած, աղաչեց որ իր վերայ կրթնի գրասենեակէն անցնելու, սանդուղէն վար իջնալու, և կառքը նստելու համար։

Մանկամարդ կինը խնդալով ընդունեց և իր սիրուն մատներուն ծայրը ոսկրեղէն դաստակին վերայ դրաւ նոտարին, որուն կառքը նստած ժամանակ, վերստին պատուիրեց որ ճշդապահ գտնուի։

Պ. Լօվ իր տիրուհւոյն դիմացը նստաւ, որպէս եկած ժամանակ,

Ձիերը ընդոստ մեկնեցան և կառքը անյայտ եղաւ իրօնտէլ փողոցի անկիւնէն, մինչդեռ բոլոր գրագիրները նայուածքով կը հետեւէին անոր, գրասենեկին պատուհաններուն առջեւ իրարու վերայ դիպուած, և մինչդեռ տանը սեմին վերայ, Նարսիս Բիժօն միշտ կ'ողջունէր։

(Շարունակելի)

## ՍԱՐՐԱՖԻՇԷ

### ԷՎՐՕԲԱ. ՊՕՐՍԱՍԸ

Լոնտրա 11 Նոյմ.

| | |
|---|---|
| Ինկլիզ. էհամը Ինկ. Լիր. | 97—18 |
| Օսմ. էհամը աչքլաը | 21—50 |
| » » գաբանաը | 21—50 |
| » » Սէրի Ա | 54—¾ |
| » » » Բ | 31— |
| » » » Գ | 22— |
| Օթօման 1871 | 96—¼ |
| Օսմանը Պանգասը | 13—¾ |
| Ռուսիա իսթիգրազը | 107— |
| Մրսրը տուլ. մուլթահարտէ | 98—¼ |
| » իսթիյազը | 102—⅞ |
| Տաիրէի Սանիյէի Մրսրը | 98—½ |
| Ռօշիտ իսթիգրազը | 105— |
| Պուլկար իսթիգրազը | 85—½ |
| Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ | 25—35. |

Բարիզ 11 Նոյմ.

| | |
|---|---|
| Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր. | 099—55 |
| » » 1½ % | 105—37½ |
| Եէնի Օսմ. էհամը աչքլաը | 21—75 |
| » » » գաբանաը | 21—75 |

Մէ-պոթէլէ

| | |
|---|---|
| Սէրի Բ. | 31—05 |
| » Գ. | 22—30 |
| Ռումէլի չըմէնտրֆէրի | 91—75 |
| Օսմանի | 374—37½ |
| Օսմանը Բէժիսի էհամը | 369—37½ |
| « Պանգասը | 595— |
| Գրէտի Լիոնէ | 782—50 |
| Գրէտի Ֆոնսիէ | 1106—25 |
| Գոնթոնար տ'Էգզոնթ | 521—25 |
| Սիվէյիշ ազահոնը | 2627— |
| Իթալիա էհամը | 93— |
| Մրսրը ֆոնտ. մուլթահարտէ | 495— |
| Բոհոռիթէ Թիւրք | 425— |
| Եունան 5 % 1879 | 339—37½ |
| Գամպիո 3 այ վատէ | 25—16 |

Վիէննա 11 Նոյմ.

| | |
|---|---|
| Լոնտրա իւզէրինէ գամպիո | 120—10 |
| Ռումէլի չըմէնտրֆէրի ֆր. | 46— |
| Օսմանը Բէժի ազահոնը | 172—25 |

### ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

| | |
|---|---|
| Էսհ. ուսմ. տիւն ազչ. գաբ. | 23—32 |
| » » » էն եիւքսէք | 23—33 |
| » » » էն աշաղը | 23—32 |
| Գալ սապահ աչքլաը գ. ք. | 23—31 |
| Թանվիլաթը Օսմանլյէ | — |
| » » » էն եիւքսէք | — |
| » » » էն աշաղը | — |
| » » » աչքլաը գ. ք. | — |
| Սէռի Ա. | 54—30 |
| » Բ. | 31— |
| » Գ. | 24—05 |
| Ռումէլի չըմէնտրֆէրի | 91—50 |
| Աւչէ Ֆահրի | 6— |
| Բէյքօր Ղրչ. | — |
| Հէվալէսիզ » ըէքօր | — |
| Թասֆիյէ | 18— |

### ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԱՐԸ

| | |
|---|---|
| Գրէտի ժէնէրալ | 8—03 |
| Սթամպոլ Պանգասը | 4—38 |
| Օսմէթէ ժէնէրալ | 5—10 |
| Բէժի ազահոնը | 16—10 |
| Թրամվայ | 6—10 |

### ԱԳՋԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

| Օսմ. լիրասը 100 ղշ. տան | Ղրշ. Բէ |
|---|---|
| Գէյազ մէճիտիյէ ֆայզը | 106—32 |
| Մէճիտիյէ » | 98— |
| Պէյլիք » | 100—20 |
| Այֆիյզը » | 100—20 |
| Ռուսիկզ լիրասը | 110—20 |
| Ֆրանսը ալթունը | 87—38 |
| Բօլ | 90— |
| Գրէտմից ալթունը | 51—17 |
| Գաւալօն գայմէսի | 9—18 |

### ԳԱՄՊԻՕ

| | |
|---|---|
| Լոնտրա | 110—9/16 |
| Բարիզ 3 այ վատէլի | 22—7 3¾ |


**NEVRALGIES** Պաշարը, ինչպէս պիւրիւլտէի վէ պիշէիւտէ անոնը խանթալդչյորը՝ Տօքթ. ԳՐՕՆԻԷՆ ԲԻԼԻԵԼ ԱՆԹԻՆԷՎՐԱԼԳԻԿ թապիրը օրնանն հայաստանը վաղթիսասը։ Հիմնաբեղծը գլուխ։— Գուլթուբ 3 ֆրգ.— Խանիսն տէ Ֆայրիզան նամ ֆարիզեաթ օրյար ճէմիյէթինն թէնէմնաթ տուկայանը թալէպ եթե մելի։— Տէբօզիթ օսր Բարիսիսե Մոնե սօգաղրնտա 23 նումէրօյը ԲՕՈԻԲԷ ԷՃԶԱՖԱՆԷսի տիր։ Իչյուս իլաՃ՝ Ամէրիկայտա Մէկեյթի վէ Գուսթ. Էճզա մաղազասընտա վէ պիշէիւտէ մունթազամ Էճզաֆանէլէրտէ սա թէլբիր։


## ԻԼԱՆԱԹ

### ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԷՐԻ
Ճանիպը ալիսինտէն

(24) Գանավաչո՝ արչընը ճէտիտ 25000 պէհէր արչընը ճէտիտի 1 ղշ. 38 բարա։ Նիզամիյէ էլպիսէ անպարը իչուն մուպայէա օլընճագ պալէատէ մուրագամ էլ մրգտար գանավաչո՝ ֆիր մուրագգամէսիյէ թալիպի էօհէսինտէ օլուպ թրչրինը սանինն Շնճի կիւնինէ գաատար պէհէր կիւն միւնագասաբ իճրա գելընարադ մէգքիւր կիւնտէ գաբարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթասընա վէ էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ռումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—3

* *

(25) Տօն եաղը՝ գէյէի ճէտիտ 7000 Պէյգոզ տէպպադիանէսինէ, 4500 Յէս ֆապրիգաի Հիմայունընա. պէհէր գէյէի ճէտիտի 3 ղշ. 10 բարա,

Պալէատէ մանարդէր մահալլէր իչուն միպայէա օլընմագ իւզրէ մէվգիր միւնագասայա գօնրան մէգքիւր իւլ մրգտար տօն եաղը՝ ֆիր մուրագամէսիյէ թալիպի էօհէսինտէ օլուպ, թրչրինը սանինն Յիւնճի կիւնիւնէ գաատար պէհէր կիւն միւնագասաբ իճրա օլընարագ մէգքիւր կիւնտէ գաբարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթասընա վէ էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օանլարը մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ռումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—2

Պաղտատ վիլայէթը ճէլիլէսի միւշաղաթնտան Նէճֆ գաղասընտա վաղը օլուպ զիմէմաթը մրիյէ մուդաղիլինտէ Խաղինէի ճէլիլէ Նամընա զապթ օլընան էմլաքտան 30 պաղ տիւքքան իլէ գանվէխանէյնն պէտէլի սիքքէի խալիսէ օլարագ նագտէն մահալլի մալ սանտրընա թէալիմ օլընմագ վէ տէլլալիկէ վէ մէսարիֆը սարէրսի միւշթէրիսինէ ախտ օլմագ վէ թէգարրուր իտէնէք պէտէլի հատտը լայզ օլարը հալատ գարտատաէսի չէքիլմէք չէրահթի իլէ մահալինճէ թօգասն միւզայէտէյէ չըգարը լարագ 200100 ղրշ. տա թալիպի էօհէսինտէ պուլընարդընտան, պունլարա զամմ իլէ թալիպ օլանլարը՝ մահալինէ վէ եախսո Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսինտէ Ալչար վէ Բուսումաթ իտարէի ռումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

29 Թըրթը էվվել 308


ՊԷՕՅԻՒԻՒԲ ԷՃԶԱ. ՏԷԲՕՋԻԹՕՍԸ

## ԱԼԻՊԵԱՆ

Պահրիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի միթէահիւտի

Պաղչէ-Գարուսընտա
Ճէլալ պէյ խանը ալթընտա Ն.

Միւթէպէր միւշթերիլերիմին թալէպ վէ արզուսը մուճիպինճէ, պու քէրրէ մէգքիւր մուղաղամտա հէր նէվի ֆոթօկրաֆ լէվազիմաթինա մախսուս պիր շիւպէ թէէսիս իթմէշ օլուռղրմտան, միւշթերիլեր կերէք նէֆտաէթը էմթաա վէ կերէք էհվէնկլերթը ֆիյաթճա մէմուռն վէ խօշնուտ օլաճագլարը։ Մաղազամտա էմթաաի մէգքիւրէտէն օլարագ Մօնգոլէնին վէ Ֆայէրին գուրուլաբաբը մէճմուա օլուռ, պունլար Վիէնա վէ Բարիզ սերկիի ումումիլերինտէն ալթընն վէ կիւմիւշ միտալեաբար նամլ օլաուռգլարը կիպի, Տէբասաաէթտ պուլունան պիշիմիզ բլագարտան ալէա օլարգլարընը տա շէհրիմիզ ֆոթօկրաֆճրլարը թէճրիպէ իլէ թասատրգ իթմիշլեր տիր։ Մաղազամի մէգքիւրտ քէզա ֆոթօկրաֆա մախսուս օլարագ «օպտէքթիֆ», «չամպրա. նօսա.» վէ «գարթօն», հէր ճինս «ալպիմին», քեաղրգաարը, «բօրսրլէնտան», պիլրօտան վէ սերֆ մուգավասան «քիւվէթ յէր, «ամանի-եգիսմ» ֆէտեր վէ ըէնկի ֆէնէրլէր վէ «շաս»իյէր վէ հէր նէվի էճզա մէճմուա տրը։

Տէբասաաէթ վէ թաշրա ֆոթօկրաֆճրլարը Ֆայէրին բլագարընը թէճրիպէ իթմէկը խսթէտիրլերինտէ, նիւմունէսինի մէճճանէն սեղ իլէ պիպղալի թէճրիպէ իտնպիրլէր։

Տէբասաաէթ վէ Շարգի Ռումէլի իչուն եալընը պէհնիմ մաղազա Ֆայէր վէ Մօնդվէն բլագարընն մէգքիզի տիր։




GRANDS MAGASINS DU

# Printemps

NOUVEAUTÉS

**Envoi gratis et franco**

du catalogue général illustré, renfermant toutes les modes nouvelles pour la **SAISON d'HIVER**, sur demande affranchie adressée à

**MM. JULES JALUZOT & Cie**
**PARIS**

Sont également envoyés franco, les échantillons de tous les tissus composant nos immenses assortiments, mais bien spécifier les genres et prix.

***Envoi franco de port*** jusqu'à destination de toute commande de 50 francs payée par avance, pouvant être expédiée en **un seul** colis-postal.

Les envois qui ne peuvent être faits par colis postaux, sont expédiés franco Marseille ou, sur demande, ***franco destination***, à partir de 100 fr. moyennant 5 % d'augmentation sur le montant de la facture. — Ces envois peuvent être expédiés contre remboursement.

ԿԻՒԶԷԼ ԳՕԳՈՒԼՕՐ (Բարֆիմբրի)

# ED. PINAUD

PARIS

37, Պուլվար տը Սթրազպուրկ, 37
Ռէբաքէնտ մագազասը։
30, Պուլվար տէ Ղիթալիէն, 30

ԷՏ. ԲԻՆՕ

Մագազասընա մախսուս
ԻՔՍՈՐԱՔԻՆԱՐԻ ԿԻՒԶԷԼ ԳՕԳՈՒԼՕՐ

ԻՔՍՈՐԱՔԻՆԱՐԻ Թիւլասա
ԻՔՍՈՐԱՔԻՆԱՐԻ Սապօն
ԻՔՍՈՐԱՔԻՆԱՐԻ Բօմատա
ԻՔՍՈՐԱՔԻՆԱՐԻ Եաղ
ԻՔՍՈՐԱՔԻՆԱՐԻ Բուռաա
ԻՔՍՈՐԱՔԻՆԱՐԻ Թուալէթ սէրքէօ (վինէկր)
ԻՔՍՈՐԱՔԻՆԱՐԻ Պրիլանթին
ԻՔՍՈՐԱՔԻՆԱՐԻ Գոգու չրգընը
ԻՔՍՈՐԱՔԻՆԱՐԻ Թուալէթ սապը
ԻՔՍՈՐԱՔԻՆԱՐԻ Գոզմէթիք

Գուլէթ վէրիտի ԳԸՆԱ ԳԸՆԱ ՍՈՒՐԸ պաչա մախսուս գայիտէյի սրհհէյէ

Բարիզին 1889 սէրկիի ուսումիսի ՊՈՒՐԷԹԻ

Մէնտիլ իչիւն բէք նէֆիս գոգուլար Մէսէլա Թէֆարքը
Պէյազ էլիմթրոբ չինէյի — Թէտարա Զամբագ բուտրասար (Իրքօ)
Բարմ մէնէքչէսի

Մարուլ խիւսուսընտան ալա տապօն Թէն բուտրասը
Տիշ Քէմիպէմիկէ վէ տիշ ազրբընա մախսուս իքսիր։



# ԱՆԱՏՕԼԻ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

1892 Հոկտ.ին 20սինտէն իթիպարէն

## Ս.ԶԻՄԷԹ

| ԹՐԷՆ ՆՕՄ. | 20 | 2 | | 24 | | 4 | 6 | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ՍԹԱՍԻՕՆ | Էշէա վէ Եօլճու | Եօլճու | | Էշէա վէ Եօլճու | | Եօլճու | Եօլճու | |
| | Սպհ. | | | Աչմ. | | | | |
| ՔԷՕԲԻԻՏԷՆ | 1 50 | 3 45 | | 7 35 | | 10 30 | 11 30 | |
| Հայտար բաչա միւվ. | 2 15 | 4 10 | | 8 | | 10 55 | 11 55 | |
| Հար. | 2 31 | 4 20 | | 8 13 | | 11 05 | 12 05 | |
| Գըզել Թօրրագ | — — | 4 28 | | 8 22 | | 11 13 | 12 13 | |
| Ֆէն. քէօշէսի | 2 41 | 4 32 | | 8 26 | | 11 17 | 12 17 | |
| Կէօզ Թէպէ | — — | 4 37 | | 8 31 | | 11 22 | 12 22 | |
| Էրէն քէյ | 2 49 | 4 43 | | 8 36 | | 11 29 | 12 29 | |
| Պօսթանճը | 2 57 | 4 50 | | 8 43 | | 11 36 | 12 36 | |
| Մալթէպէ | 3 09 | 5 | | 8 56 | | 11 47 | 12 47 | |
| Գարթալ | 3 23 | 5 13 | | 9 11 | | 12 | 1 | |
| Բէյնէք միւվ. | 3 33 | 5 21 | | 9 21 | | 12 08 | 1 08 | |
| Հար. | 3 41 | | | 9 29 | | | | |
| Թուզլա | 4 03 | | | 9 53 | | | | |
| Կէյպիզ | 4 27 | | | 10 20 | | | | |
| Տիլ Իսկէլէսի | — — | | | 10 44 | | | | |
| Թավշանճըլ | 4 58 | | | 10 57 | | | | |
| Հէրէքէ | 5 09 | | | 11 12 | | | | |
| Դարը մճա | — — | | | 11 39 | | | | |
| Թիւթ. Զէֆթիլքէ | 5 46 | | | 11 55 | | | | |
| Տէրինճէ | 5 55 | | | 12 08 | | | | |
| Իզմիտ միւվ. | 6 10 | | | 12 26 | | | | |
| Հար. | 6 25 | | | | | | | |
| Պէշիկթաշ Տէրպէնտ | 6 59 | | | Աչմ. | | | | |
| Սապանճա | 7 24 | | | | | | | |
| Ատա Բազար | 7 47 | | | | | | | |
| Կէյվէ | 8 31 | | | | | | | |
| Աղ Հիսար | 8 52 | | | | | | | |
| Մէքէճէ | 9 21 | | | | | | | |
| Լէֆքէ | 9 47 | | | | | | | |
| Վէզիր-խան | 10 21 | | | | | | | |
| Պիլէճիք միւվ. | 11 05 | | | | | | | |
| Հար. | 11 15 | | | | | | | |
| Գարաքէյ | 12 20 | | | | | | | |
| ՊոզԷիւք | 12 51 | | | | | | | |
| Ին Իօնիւ | 1 30 | | | | | | | |
| Զուգուր Հիսար | 1 59 | | | | | | | |
| Էսկիշէհիր միւվ. | 2 38 | | | | | | | |
| | Աչմ. | | | | | | | |
| | Գթը Ն. 122 | | | | | | | |
| Էսկիշէհիր Հար. | Սպհ. 11 30 | | | | | | | |
| Աղ Բունար | 12 25 | | | | | | | |
| Այբ քէյ | 1 13 | | | | | | | |
| Պէյլիք Աբբր | 2 08 | | | | | | | |
| Սարբքէյ միւվ. | 3 22 | | | | | | | |

## ԱՎՏԷԹ

| ԹՐԷՆ ՆՕՄ. | 1 | 3 | 21 | 5 | | 23 | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ՍԹԱՍԻՕՆ | Եօլճու | Եօլճու | Էշէա վէ Եօլճու | Եօլճու | | Էշէա վէ Եօլճու | | |
| | | | | | | Աչմ. | | |
| Սարբքէյ Հար. | | | | | | 9 20 | | |
| Պէյլիք Աբբր | | | | | | 10 36 | | |
| Այբ քէյ | | | | | | 11 38 | | |
| Աղ Բունար | | | | | | 12 18 | | |
| Էսկիշէհիր միւվ. | | | | | | 1 11 | | |
| | | | | | | Սպհ. | | |
| Էսկիշէհիր Հար. | | | | | | 11 45 | | |
| Չուգուր Հիսար | | | | | | 12 26 | | |
| Ին Իօնիւ | | | | | | 1 02 | | |
| ՊոզԷիւք | | | | | | 1 37 | | |
| Դարաքէյ | | | | | | 2 12 | | |
| Պիլէճիք միւվ. | | | | | | 2 53 | | |
| Հար. | | | | | | 3 03 | | |
| Վէզիր-խան | | | | | | 3 35 | | |
| Լէֆքէ | | | | | | 4 10 | | |
| Մէքէճէ | | | | | | 4 40 | | |
| Աղ-Հիսար | | | | | | 5 05 | | |
| Կէյվէ | | | | | | 5 29 | | |
| Ատա Բազար | | | | | | 6 18 | | |
| Սապանճա | | | | | | 6 34 | | |
| Պէշիկթաշ Տէրվէնտ | | | | | | 7 01 | | |
| Իզմիտ միւվ. | | | Սպհ. | | | 7 33 | | |
| Հար. | | | 1 30 | | | 7 48 | | |
| Տէրինճէ | | | 1 50 | | | 8 03 | | |
| Թիւթ. Զէֆթիլքէ | | | 2 | | | 8 11 | | |
| Դարը մճա | | | 2 15 | | | — — | | |
| Հէրէքէ | | | 2 43 | | | 8 46 | | |
| Թավշանճըլ | | | 2 59 | | | 8 56 | | |
| Տիլ Իսկէլէսի | | | 3 10 | | | — — | | |
| Կէյպիզ | | | 3 42 | | | 9 33 | | |
| Թուզլա | | | 4 06 | | | 9 55 | | |
| Բէնճիք միւվ. | | | 4 27 | | | 10 18 | | |
| Հար. | 1 49 | 3 12 | 4 35 | 9 02 | | 10 28 | | |
| Դարթալ | 2 | 3 23 | 4 47 | 9 12 | | 10 42 | | |
| Մալթէբէ | 2 12 | 3 35 | 5 01 | 9 25 | | 11 01 | | |
| Պօսթանճը | 2 22 | 3 44 | 5 12 | 9 35 | | 11 14 | | |
| Էրէն քէյ | 2 32 | 3 54 | 5 24 | 9 45 | | 11 27 | | |
| Կէօզ Թէպէ | 2 36 | 3 58 | 5 28 | 9 49 | | — — | | |
| Ֆէնէր քէօշէսի | 2 42 | 4 03 | 5 33 | 9 54 | | — — | | |
| Իբրգըլ Թօրրագ | 2 46 | 4 08 | 5 38 | 9 59 | | 11 39 | | |
| Հայտար Բաչա միւվ. | 2 51 | 4 13 | 5 44 | 10 04 | | 11 45 | | |
| Հար. | 3 | 4 25 | 5 55 | 10 15 | | 12 05 | | |
| Բէօյրիւյէ վաբօր միւվ. | 3 25 | 4 50 | 6 20 | 10 40 | | 12 30 | | |



# ԻՏԱԼԻԱ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իչպու. 1892 հոկտ.ին 26նէը կիւնիւնտէն իթիպարէն

### ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ
Ադալբրդան +էօբրէյէ

Սր. Տգ.

2 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը։ (4
2 45 Բէնճիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը (Պ. Ատատան սահթ 3.30տա)։ (4)
8 30 Գարթալ, Պ. Ատա Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը, (Պ. Ատատան սահթ 9տա)։

Բէօբրէյտէն Ադալբր ճանիպէնէ

4 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ։
9 45 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնճիք։
10 45 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։

### ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ
Ադալբրդան +էօբրէյէ

2 45 Բէնճիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը, (Պ. Ատատան 3.30տա)։ (4)
8 15 Բէնճիքտէն Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը, Գաղրքէյ, (Պ. Ատատան սահթ 9.15տէ)։

Բէօբրէյտէն Ադալբր

4 Գաղրքէյ, Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնճիք։
9 45 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնճիք։

### ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ
Ադալբրդան ըէնդուսքէրէրէն դ-Բէօբրէյտէն
Բէօբրէյտէն

| Սր. Տգ. | Գթբ. Ն. |
|---|---|
| 1 15 Էսկիշէհիրէ կիտէն | 22 |
| 3 45 Բէնճիկէ կիտէն | 2 |
| 5 10 Պիյա թէատրէ | |
| 7 35 Իզմիտէ կիտէն | 24 |
| 10 30 Բէնճիկէ կիտէն | 4 |
| 11 30 Բէնճիկէ կիտէն | 6 |

* Իչյուս իչյարթիլի սէֆերլերի Գաղրքէյ գաբօրը իճրա իտնէճէք տիր։

** Իչյուս իչյարթիլի սէֆեր՝ հոկտ.ին 26նէը բաղաբ էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն եօլճուսընը Հայտար-Բաչայա չրգարարգտան սօնրա Գալամշը իսքէլէսինէ գատատր կիտէճէք տիր։

Հայտար-Բաչատան

| | |
|---|---|
| 3 Բէնճիքտէն կէլէն | 1 |
| 4 25 Բէնճիքտէն կէլէն | 3 |
| 5 55 Իզմիտտէն կէլէն | 21 |
| 8 15 Պիյա թէատրէ | |
| 10 15 Բէնճիքտէն կէլէն ** | 5 |
| 12 05 Էսկիշէհիրտէն կէլէն | 23 |

### ԳԱՏԸՐԲԷՕԳ ԹԱՐԻԳԻ

| Նէլմիթէ | | Բազար | |
|---|---|---|---|
| Բէօբրիւտէն | Գատը քէյտէն | Բէօբրիւտէն | Գատը քէյտէն |
| Սթ. Տգ. | Սթ. Տգ. | Սթ. Տգ. | Սթ. Տգ. |
| 1 45 (1) | 2 (2) | 1 45 (1) | 2 (2) |
| | 3 | | |
| 3 | 3 45 | | 3 |
| 3 45 | 4 30 | 3 | 4 |
| 4 30 | 5 15 | 4 | 5 |
| 5 15 | 6 | 5 | 6 |
| | 7 15 | 6 | 7 |
| 6 | 8 30 | 7 | 8 30 |
| 6 45 | | | |
| 8 | 9 15 | 8 | 9 |
| 9 15 | 10 05 (3) | 9 | |
| 10 | 10 35 | 10 | (3) 10 05 |
| 10 25 | 11 | | |
| 10 50 | 11 25 | 11 | 11 |
| 11 20 | 12 | 12 | 12 |
| 11 45 | | | |
| 12 | | | |

### ԱՆԱՏՕԼԻ ԽԱԹԹԸ
ՃՈՒՄԱԱ ՎԻ ԲԱԶԱՐ ՎԻ ՍԱԻՐ ԿԻՒՆԼԷՐՏԷ

Բէօբրէյտէն Գալամշը Խորիբնա

Ս.Տ.
10 30 Հայտար Բաչա, Գալամշը։

Գալամշը Խորիբնատան +էօբրէյէ

Ս.Տ.
2 30 Գալամշը, Գաղրքէյ։

(1) Իչյուս սէֆերլէր՝ տօղրու Գալամշը իսկէլէսինէ կիտիպ, իսքէլէի մէգքիւրտէն սահթ 2 պուչուգտա Հարբէքէթլէ Գաղրքէյ իսքէլէսինէ ուղրայարագ քէօբրիյէ կէլէճէք տիր։

(2) Իչյուս սէֆերլէր՝ նոյմ. 1տէն իթիպարէն պիր չէրեք սօնրա Հարբէքէթ իտնէճէք տիր։

(3) Իչյուս սէֆերլէր՝ Հայտար Բաչա իսքէլէսինէ ուղրայանագ տրը։

(4) Իչյուս սէֆերլէր՝ նոյմ. 15տէն իթիպարէն եարբմ սահթ սօնրա Հարբէքէթ իտնէճէք տիր։

Շիտտէթլի հավալարտա ումում սօն բօսթալար պիրէր չէրեկ էվվել հարքէքէթ իտնէճլի կիպի, սապահլարը քէօբրիտէն Ատալարա իճրա օլընան սէֆեր իլէ, ադշամլարը Ատալարատան քէօբրիյէ իճրա օլընան սէֆեր իճրա օլընմայանագ տրը։

# ՇԱՐԳ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ



# ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

ԲԻԻԶԻԻԲ ԶԷՔՄԷՃԷ

1892 պաճր. Հոկտեմբեր 1տէն իթիպարէն եէնի էմրէ տէկին եօլ թարիֆասը։

ՍԹԱՄՊՈԼՏԱՆ ԲԻԻԶԻԻԲ—ԶԷՔՄԷՃԷՅԻ

| ՆՈՒՄԷՐՈ ՍԹԱՍԻՕՆ | 8 | 62 | 10 | 12 | 14 | 16 | 18 | 20 | 22 | 24 | 26 | 28 | 30 | 32 | 34 | 36 | 38 | 40 | 42 | 44 | 46 | 48 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Սապահտան էշլէնէ գաատար | | | | | | | | | | Վագթը Հարէքէթ | | | | | | | Էշլէնտէն ագշամա գաատար | | | | |
| Սթամպոլ | 6 | | 6 30 | 7 | | 7 30 | 8 30 | 9 | 9 30 | 10 | 10 30 | 11 | 11 30 | 12 | 1 30 | 2 | 2 30 | 3 | 4 | 4 30 | 5 | 5 30 |
| Գում-Կապու | 6 09 | | 6 41 | 7 09 | 7 39 | 8 40 | 9 09 | 9 40 | 10 09 | 10 39 | 11 09 | 11 42 | 12 09 | 1 39 | 2 09 | 2 39 | 3 09 | 4 09 | 4 41 | 5 10 | 5 39 | 6 09 |
| Եէնի-Գապու | 6 13 | | | 7 13 | | 8 44 | 9 13 | 9 44 | 10 13 | 10 43 | 11 13 | 11 46 | 12 13 | 1 43 | 2 13 | 2 43 | 3 13 | 4 13 | 4 45 | 5 14 | 5 43 | 6 13 |
| Սամատիա | 6 19 | | | 7 19 | | 8 50 | 9 18 | 9 50 | 10 18 | 10 49 | 11 19 | 11 52 | 12 19 | 1 49 | 2 18 | 2 49 | 3 19 | 4 19 | 4 51 | 5 20 | 5 49 | 6 19 |
| Եէսի-Գուլէ | 6 23 | 6 53 | | 7 23 | 7 48 | 8 54 | 9 20 | 9 54 | 10 20 | 10 54 | 11 23 | 12 09 | 12 22 | 1 53 | 2 20 | 2 53 | 3 23 | 4 24 | 4 56 | 5 25 | 5 55 | 6 23 |
| Մագրիբէյ | 6 36 | | 7 12 | 7 36 | 8 03 | 9 08 | | 10 08 | | 11 08 | 11 34 | 12 19 | | 2 04 | | 3 03 | 3 38 | 4 38 | 5 06 | 5 37 | 6 07 | 6 33 |
| Ա.-Սի Էֆանօս | | | 7 26 | | 8 12 | 9 17 | | 10 17 | | 11 17 | 11 44 | | | 2 13 | | | 3 47 | 4 47 | | 5 46 | 6 17 | |
| Քիւչիւք-Զէքմէճէ | | | 7 36 | | | | | | | | 11 53 | | | | | | | | | | 6 26 | |

ՔԻՒԶԻԻԲ—ԶԷՔՄԷՃԷՏԷՆ ՍԹԱՄՊՈԼ

| ՆՈՒՄԷՐՈ ՍԹԱՍԻՕՆ | 9 | 11 | 13 | 15 | 17 | 19 | 21 | 23 | 25 | 27 | 29 | 31 | 33 | 35 | 37 | 39 | 41 | 43 | 45 | 47 | 49 | 61 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Սապահտան էշլէնէ գաատար | | | | | | | | | | Վագթը Հարէքէթ | | | | | | | Էշլէնտէն ագշամա գաատար | | | | |
| Քիւչիւք-Զէքմէճէ | | | 7 15 | | | | | | | | | 12 45 | | | | | | | | | | 7 07 |
| Ա.-Սի Էֆանօս | 6 25 | | 7 24 | | 8 30 | | 9 30 | | 10 30 | 11 25 | | 12 57 | | | 2 25 | | 4 | 4 58 | | 5 58 | | 7 22 |
| Մագրիբէյ | 6 36 | 7 13 | 7 36 | 8 12 | 8 41 | | 9 41 | | 10 40 | 11 40 | 12 40 | 1 10 | | | 2 37 | 3 11 | 4 11 | 5 09 | 5 38 | 6 08 | 6 38 | 7 44 |
| Եէսի-Գուլէ | 6 52 | 7 24 | 7 47 | 8 24 | 8 53 | 9 25 | 9 53 | 10 25 | 10 52 | 11 55 | 12 52 | 1 24 | 1 52 | 2 25 | 2 52 | 3 22 | 4 22 | 5 23 | 5 52 | 6 22 | 6 52 | 8 07 |
| Սամատիա | 6 56 | 7 28 | 7 51 | 8 28 | 8 57 | 9 28 | 9 57 | 10 28 | 10 56 | 11 58 | 12 56 | 1 28 | 1 56 | 2 28 | 2 56 | 3 26 | 4 26 | 5 27 | 5 56 | 6 26 | 6 56 | |
| Եէնի-Գապու | 7 02 | 7 34 | 7 57 | 8 34 | 9 03 | 9 34 | 10 03 | 10 34 | 11 02 | 12 04 | 1 02 | 1 34 | 2 02 | 2 34 | 3 02 | 3 32 | 4 32 | 5 33 | 6 02 | 6 32 | 7 02 | |
| Գում-Կապու | 7 08 | 7 38 | 8 01 | 8 38 | 9 08 | 9 38 | 10 08 | 10 38 | 11 08 | 12 08 | 1 08 | 1 38 | 2 08 | 2 38 | 3 08 | 3 38 | 4 38 | 5 38 | 6 08 | 6 38 | 7 08 | 8 23 |
| Սթամպոլ | 7 16 | 7 46 | 8 09 | 8 46 | 9 16 | 9 46 | 10 16 | 10 46 | 11 16 | 12 16 | 1 16 | 1 46 | 2 16 | 2 46 | 3 16 | 3 46 | 4 46 | 5 46 | 6 16 | 6 46 | 7 16 | 8 32 |

Մէլեհոպրն.—Ճէհսամէթի ազ օլան եիւքլէր պիրա ֆարգ հէր թրէնտէ գապուլ օլունը։ Լաքին ճէհսամէթլի օլան եիւքլէր՝ եալընը 61 վէ 62 նումէրօյը թրէնլէրտէ գապուլ օլունաճագ տրը։

Եէնի էլանա տէկին եալընը 8, 10, 14, 43, 47 վէ 49 նումէրօյը գաթարլար Զէյթին-Պրունընտա պիր տագիգա թէվագգուֆ իտնէճէքլեր տիր։